

Årsredovisning 2019

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet	3
Om Rättsmedicinalverket	5
Rättsmedicinalverkets organisation och ledningsgrupp	6
Resultatredovisning	7
Rättsgenetik och rättskemi	7
Rättsmedicin	16
Rättspsykiatri	31
Kompetensförsörjning	41
Övrig återrapportering	46
Kostnader och intäkter per verksamhetsområde	56
Finansiell redovisning	58
Sammanställning över väsentliga uppgifter	58
Resultaträkning	59
Balansräkning	60
Anslagsredovisning	61
Tilläggsupplysningar	62
Noter	65
Tabell- och figurförteckningar	73
Årsredovisningens undertecknande	75

Generaldirektören har ordet

Rättsmedicinalverket är en expertmyndighet inom rättsväsendet. Vi är den medicinska länken i rättskedjan och ger svar på många av rättsväsendets svåra frågor. Under 2019 har myndigheten fortsatt att tillhandahålla bedömningar och analyser av god kvalitet med korta handläggningstider.

På vissa områden har inflödet av ärenden ökat kraftigt, och det har gjort det nödvändigt att anpassa organisationen. Detta gäller allra tydligast på området rättspsykiatriska undersökningar, som är en mycket resurskrävande verksamhet. Här har antalet begäran från domstolarna ökat med 25 procent de senaste två åren, samtidigt som de personer som utreds

kräver mer omfattande vård- och säkerhetsinsatser än tidigare. Utredningarna måste utföras inom vissa lagstadgade tidsfrister. För att kunna hantera den stora ökningen av ärenden har myndigheten genomfört personalförstärkningar, och beslutat om att öppna upp nya utredningsplatser. Fortfarande är dock antalet medarbetare inte tillräckligt.

Rättsmedicinalverket är en myndighet med en hög grad av expertkunskap och våra medarbetare är ofta ledande inom sina områden. Från det gångna året finns flera exempel där denna kompetens använts för utveckling av verksamheten. Ett exempel är att vi tagit fram nya metoder för DNA-identifiering som ger möjlighet att spåra personer genom släktforskningsdatabaser trots att referens-DNA saknas. Ett annat exempel är de nya kemiska metoder vi implementerat för analyser kopplade till rattfylleriärenden. Utveckling sker också i samarbete med de övriga aktörerna i rättskedjan. Ett exempel på detta är arbetet med projektet ”snabbare lagföring”, där vi ser goda resultat när rättsväsendet gemensamt arbetar med att korta väntetiderna.

Myndigheten hanterar stora mängder känsliga personuppgifter, och det är av avgörande betydelse att informationen är säkrad mot intrång och förvanskning. Vi arbetar kontinuerligt och fokuserat på att stärka informations säkerheten genom tekniska, organisatoriska och metodmässiga åtgärder.

Myndigheten har under 2019 återigen bidragit med viktiga pusselbitar i det svenska rättssamhället.

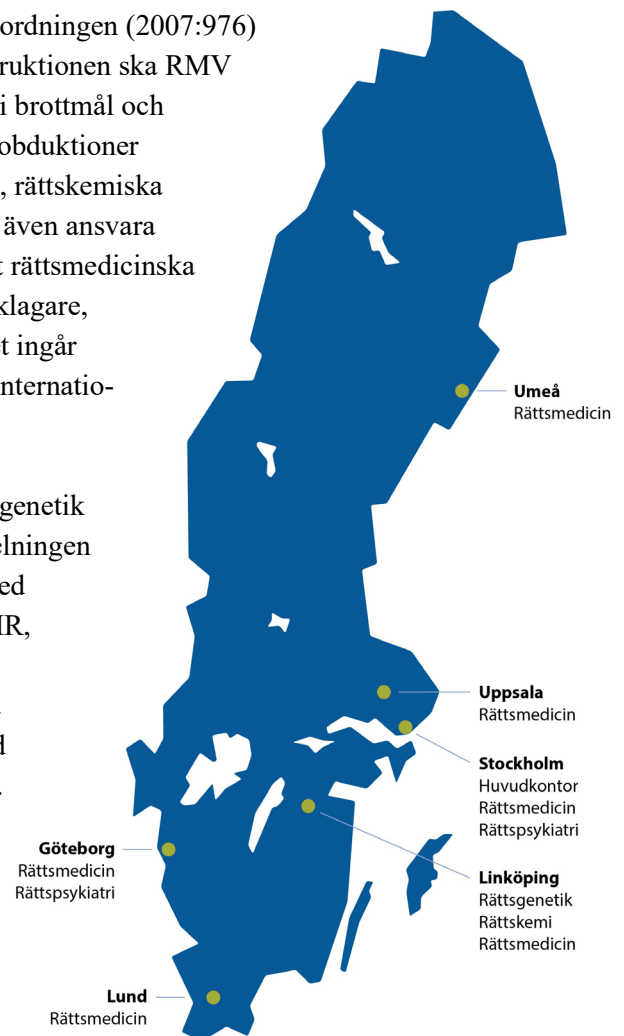
Stockholm i februari 2020

Lars Werkström, generaldirektör

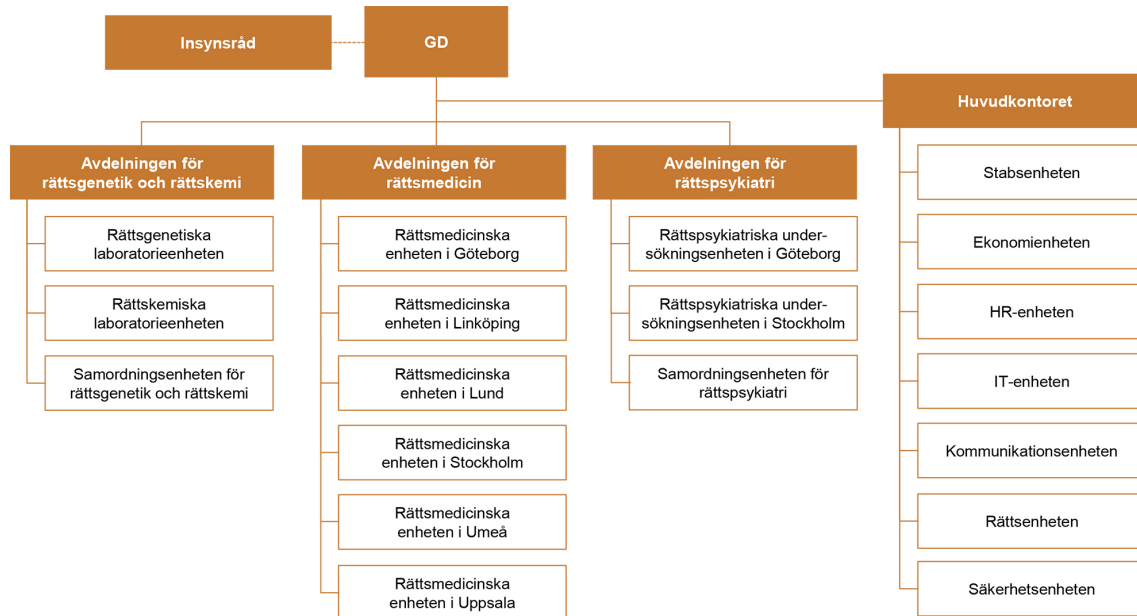
Om Rättsmedicinalverket

Rättsmedicinalverkets (RMV) uppdrag beskrivs i förordningen (2007:976) med instruktion för Rättsmedicinalverket. Enligt instruktionen ska RMV särskilt ansvara för rättspsykiatriska undersökningar i brottmål och särskild personutredning i brottmål, rättsmedicinska obduktioner och andra rättsmedicinska undersökningar, rättsintyg, rättskemiska och rättsgenetiska undersökningar. Myndigheten ska även ansvara för utredningar om risk för återfall i brottslighet samt rättsmedicinska åldersbedömningar på uppdrag av domstol, allmän åklagare, Polismyndigheten eller Migrationsverket. I uppdraget ingår också utvecklingsarbete och stöd åt forskning, samt internationellt samarbete.

RMV består av tre avdelningar, avdelningen för rättsgenetik och rättskemi, avdelningen för rättsmedicin och avdelningen för rättspsykiatri. Därutöver finns ett huvudkontor med centrala funktioner som ekonomi, kommunikation, HR, it samt en säkerhetsenhet, rättsenhet och stabsenhet. Myndigheten finns på sex orter i landet och har cirka 500 medarbetare. Myndigheten har ett insynsråd med uppgift att utöva insyn och ge myndighetschefen råd.

Rättsmedicinalverkets organisation och ledningsgrupp

RMV:s ledningsgrupp: Johan Rahm, Eva Kramér Jensfelt, Lars Werkström, Elin Ericson, Elias Palm, Eva-Lo Ighe, Susanne Hilke, Ann-Cathrine Wikström, Tomas Lindfors, Anton Svensson och Andreas Kristoffersson.

Resultatredovisning

Resultatredovisningen är indelad i myndighetens verksamhetsområden, rättsgenetik, rättskemi, rättsmedicin och rättspsykiatri. För varje verksamhetsområde redovisas ärendeutveckling, handläggningstider och en kostnadsredovisning utifrån prestationstyper. Varje verksamhetsområde inleds med en översiktlig beskrivning av de uppgifter som ingår.

Resultatredovisningen utgår från RMV:s instruktion, återrapporteringskraven i regleringsbrevet och regeringsuppdrag. Redovisningen innehåller även annan information som bedöms vara relevant för regeringens uppföljning av verksamheten. De resultatmätt RMV använder för att bedöma hur myndigheten klarar uppdraget är främst handläggningstider inom de olika verksamhetsområdena. Rimliga handläggningstider är viktigt bland annat för att inte försena processer i rättskedjan. Bedömningar och kommentarer till resultatet lämnas i den utsträckning det är möjligt. RMV kommer under 2020 att fortsätta arbetet med att utveckla mått som beskriver myndighetens resultat.

Rättsgenetik och rättskemi

Verksamhetsområdena rättsgenetik och rättskemi ingår i avdelningen för rättsgenetik och rättskemi i Linköping. Upptagningsområdet är hela landet. Inom avdelningen arbetar sammanlagt cirka 120 medarbetare. Inom rättsgenetik arbetar främst civilingenjörer och molekylärbioologer och inom rättskemi främst biomedicinska analytiker, kemister och biologer. Avdelningen har tre huvudprocesser: den rättsgenetiska och den rättskemiska undersökningsprocessen samt processen för farmakologisk tolkning och bedömning. Inom avdelningen finns också avdelningens verksamhetsstöd som bland annat innefattar administrativa funktioner.

Avdelningen för rättsgenetik och rättskemi har arbetat med att anpassa rutiner för att möta den reviderade versionen av standarden SS-EN ISO/IEC 17025:2018, mot vilken avdelningen är ackrediterad. I december genomförde Swedac tillsynsbesök och konstaterade att avdelningen lever upp till kraven för fortsatt ackreditering som provningslaboratorium. Avdelningen har under året genomfört interna revisioner för att säkerställa att kraven inom verksamheterna uppfylls. Vidare deltar avdelningen regelbundet i externa kontrollprogram för jämförelse av analysresultat med andra laboratorier.

Den rättsgenetiska laboratorieenheten har analyserat externa kontrollprover från fyra olika kontrollprogram. Resultaten i samtliga tester har fallit väl ut utan påvisande av några brister i metoder. Den rättskemiska laboratorieenheten har analyserat 221 externa kontroller från 25 olika kontrollprogram. Utfallet av resultatet från de externa kontrollerna är godkänt. Inga tendenser för att metoder har systematiska fel kan ses och de avvikelser som uppkommit har kunnat förklaras.

Rättsgenetiska undersökningar

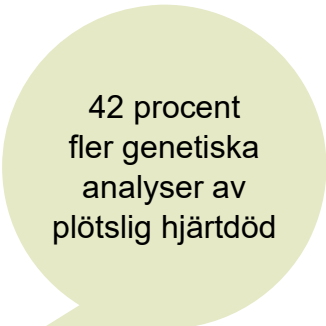
Inom verksamhetsområdet rättsgenetik analyseras prover och utredningar utförs på uppdrag av bland annat domstol, Migrationsverket, Polismyndigheten, socialförvaltningar och privatpersoner. Den största andelen uppdrag handlar om faderskapsutredningar, släktutredningar och identifiering av avlidna personer med hjälp av DNA-teknik. På uppdrag av Polismyndigheten eller Rättsmedicinalverkets avdelning för rättsmedicin utförs även artbestämningar vid exempelvis jaktbrott.

Ärendeutveckling

Den rättsgenetiska verksamheten indelas i de tre ämnesområdena släktskap, art och plötslig hjärtdöd. Vidare indelas ämnesområdet släktskap i de fyra ärendetyperna faderskapsärenden, föräldraärenden, identifieringsärenden samt övriga släktärenden. Faderskapsärenden beställs främst av socialförvaltningar och består vanligen av en mor, ett barn och en eller flera män. I ett föräldraärende kan både moderskap och faderskap utredas och beställare är främst Migrationsverket. Ärendetypen övriga släktärenden utreder frågeställningar om mer avlägsna eller komplexa släktskap.

2019 har 3 279 rättsgenetiska ärenden utretts, vilket är en minskning jämfört med 2018. Minskningen beror främst på ett minskat ärendeinflöde från Migrationsverket (tabell 1). Antalet faderskapsärenden som beställs från kommunernas socialförvaltningar har också minskat. De senaste tio åren har antalet ärenden från socialförvaltningar halverats, vilket kan bero på ökad konkurrens från privata aktörer.

Ärendeinflödet från privatpersoner, Polismyndigheten, domstolar och Rättsmedicinalverkets avdelning för rättsmedicin ökar. Många av frågeställningarna från privatpersoner rör juridiska frågor där det inte finns lagstöd för en myndighet att ansvara för utredningen, till exempel moderskapsutredning. Utredningar av släktskap är de beställningar som ökat mest från Polismyndigheten, dessa ärenden kan till exempel röra släktskapsutredning mellan två spår från en brottsplats. Antalet beställningar av utredning om genetisk orsak till plötslig hjärtdöd har ökat med 42 procent 2019 i jämförelse med året innan. Antalet ärenden är relativt få och det är därför svårt att bedöma orsaker till ökningen.

42 procent
fler genetiska
analyser av
plötslig hjärtdöd

Tabell 1. Antal expedierade rättsgenetiska ärenden per beställare och ämnesområde

Beställare	Ämnesområde	2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Migrationsverket	Släktskap	1 442	1 927	1 446	-25
Socialförvaltningar	Släktskap	1 096	1 022	954	-7
Domstolar	Släktskap	272	364	374	3
	Identifiering	1	0	0	0
Privata	Släktskap	174	191	265	39
Övriga	Släktskap	28	35	13	-63
	Identifiering	1	3	0	-100
Polismyndigheten	Släktskap	7	10	25	150
	Art	4	1	6	500
	Identifiering	22	28	31	11
Rättsmedicinal- verkets avdelning för rättsmedicin	Släktskap	2	0	0	0
	Art	2	4	2	-50
	Identifiering	93	84	88	5
	Plötslig hjärtdöd	38	53	75	42

Källa: RMV:s uppföljningssystem

Tabell 2. Antal expedierade rättsgenetiska ärenden samt antal analyserade prov per ämnesområde och ärendetyp.

Ämnesområde	Ärendetyp	Antal ärenden ¹			Antal prov		
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Släktskap	Faderskap	1 117	1 082	968	3 509	3 366	3 133
	Förälder	1 838	2 376	2 012	7 103	8 875	6 983
	Identifiering	117	115	119	305	297	289
	Övriga släktärenden	66	91	97	132	231	228
	Summa släktskap		3 138	3 664	3 196	11 049	12 769
Art		6	5	8	10	12	48
Plötslig hjärtdöd		38	53	75	42	51	75

Källa: RMV:s uppföljningssystem

¹Antal ärenden för 2017 och 2018 har justerats i jämförelse med tidigare årsredovisningar. Makulerade och återkallade ärenden har exkluderats i tabellen ovan.

Handläggningstider

Handläggningstiden definieras som antalet dagar från att ett ärendes sista prov inkommit till dess att ärendet expedierats. Den genomsnittliga handläggningstiden för faderskaps- och föräldraärenden var nio dagar 2019, vilket motsvarar en minskning med en dag jämfört med 2018 (tabell 3). Medianhandläggningstiden 2019 var sju dagar för faderskaps- och föräldraärenden. För övriga släktärenden var den genomsnittliga handläggningstiden 25 dagar och medianen 17 dagar. Den genomsnittliga handläggningstiden för identifieringsärenden var 19 dagar 2019.

Handläggningstiden för ärenden med frågeställning om plötslig hjärtdöd minskade med cirka 30 procent och var 58 dagar 2019 jämfört med 83 dagar 2018. Anledningen till den minskade handläggningstiden är att fler handläggare har kompetens att expediera dessa ärenden. Artärenden är få till antalet och dess komplexitet och provmaterial varierar mycket från fall till fall. Den genomsnittliga handläggningstiden för art var 48 dagar 2019.

Tabell 3. Handläggningstid för expedierade rättsgenetiska ärenden

Ämnesområde	Ärendetyp	Genomsnitt dagar ¹			Median dagar ¹		
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Släktskap	Faderskap	13	10	9	11	7	7
	Förälder	13	10	9	11	7	7
	Identifiering	23	20	19	17	14	12
	Övriga släktärenden	37	37	25	26	17	17
Art		120	22	48	69	27	31
Plötslig hjärtdöd		73	83	58	71	86	55

Källa: RMVs uppföljningssystem

¹ Handläggningstid beräknat från dess att samtliga prov inkommit i ärendet.

Kostnadsredovisning prestationstyper

Kostnad per ärende för de olika prestationstyperna redovisas i tabell 4.

Tabell 4. Kostnad per prestationstyp i kronor

Prestationstyp	2017	2018	2019
Faderskapsärenden, inkl. föräldra- och släktärenden	7 100	6 500	6 800
Identifieringsärenden	10 500	16 200	26 200

Källa: Fabian och Agresso

För båda prestationstyperna är antalet ärenden reducerade för åren 2017 och 2018 genom att makulerade och återkallade ärenden exkluderats varför prestationstypkostnaden dessa år ökat jämfört med vad som redovisats i tidigare årsredovisningar.

För identifieringsärenden har kostnaden 2019 ökat jämfört med föregående år. Den främsta förklaringen till ökningen är att personalkostnaderna ökat med 68 procent samtidigt som antalet ärenden ökat med endast 3 procent. Den nedlagda tiden har ökat på grund av utvecklingsarbete inom prestationstypens arbetsprocesser.

Rättskemiska undersökningar

Inom verksamhetsområdet rättskemi utförs analyser av alkohol, narkotika, läkemedel och gifter i biologisk material som till exempel blod, urin och hår. Uppdragsgivare är främst Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Rättsmedicinalverkets avdelning för rättsmedicin samt behandlingshem. Utöver analys av förekomst av olika substanser ingår även att göra farmakologiska tolkningar och bedömningar samt att skriva rättstoxikologiska yttranden. Yttranden lämnas främst på uppdrag av Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

Polisärenden gällande både våldsbrott och narkotikabrott ökar

Ärendeutveckling

Antal expedierade ärenden till Polismyndigheten fortsätter att öka i antal (tabell 5). Ringa narkotikabrottsärenden har 2019 ökat med nästan 2 000 ärenden till cirka 39 500 ärenden. Våldsbrottsärenden har ökat från 1 316 ärenden 2018 till 1 621 ärenden 2019. Antalet rattfylleriärenden är i princip oförändrat och uppgick till 17 590 ärenden 2019.

Ärenden från Kriminalvården avseende kontroll av drogfrihet ligger 2019 på samma nivå som 2018 och även antalet ärenden som benämns vård, narkotika är relativt oförändrat 2019 jämfört med 2018. Antal expedierade ärenden inom kategorin vård, övrig utredning har ökat till 617 ärenden 2019 jämfört med 550 ärenden 2018.

Tabell 5. Antal expedierade rättskemiska ärenden

Ärendekategori	2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Rättsmedicinska ärenden	5 374	5 782	5 634	-3
Polisärenden, rattfylleri	16 786	17 542	17 590	0,3
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	35 492	37 479	39 473	5
Polisärenden, våldsbrott	1 192	1 316	1 621	23
Kriminalvårdsärenden	26 274	28 957	28 689	-1
Vård, narkotika	11 427	11 008	11 071	1
Vård, övrig utredning	576	550	617	12
Rättstoxikologiska yttranden	781	789	816	3
Totalt	97 902	103 423	105 511	2

Källa: ToxBase, LabMaster och RMV:s uppföljningssystem

År 2019 expedierades 816 rättstoxikologiska yttranden vilket är något fler jämfört med 2018 (tabell 5). Flest frågeställningar har rört missbruksmedel, inklusive amfetaminläkemedel, följt av så kallad eftersupning i trafikärenden. Antalet ärenden med förtursbegäran har ökat kontinuerligt under de senaste åren. En betydande andel av dessa rör våldsbrott, huvudsakligen våldtäktsärenden med frågor om påverkansgrad. Statistiken över antal expedierade rättsmedicinska ärenden har historisk varit mycket jämn. År 2018 sågs en ökning som i det närmaste håller i sig 2019.

Antal yttranden i frågeställningar om så kallad eftersupning i trafikärenden har ökat

I tabell 6 redovisas antal expedierade ärenden uppdelade på kön. Könsfördelningen beror på inflödet från beställarna och är ingenting som RMV kan påverka. Könsuppdelad statistik för ärenden från Kriminalvården finns inte då uppgift om kön inte registreras i ärendet.

Tabell 6. Antal expedierade rättskemiska ärenden, uppdelade på kvinnor och män

Ärendekategori	Kön	2017	2018	2019
Rättsmedicinska ärenden	Kvinnor	1 348	1 448	1 442
	Män	3 741	3 993	3 851
	Uppgift saknas	285	341	341
Polisärenden, rattfylleri	Kvinnor	1 687	1 654	1 782
	Män	14 418	15 208	15 240
	Uppgift saknas	621	680	568
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	Kvinnor	4 563	4 989	5 435
	Män	29 205	30 819	32 928
	Uppgift saknas	1 602	1 671	1 110
Polisärenden, våldsbrott ¹	Kvinnor	521	546	630
	Män	586	703	936
	Uppgift saknas	73	67	55
Vård, narkotika	Kvinnor	2 216	2 472	2 661
	Män	6 819	6 757	6 752
	Uppgift saknas	2 411	1 779	1 658
Vård, övrig utredning	Kvinnor	156	169	159
	Män	390	323	310
	Uppgift saknas	30	58	148
Rättstoxikologiska yttranden	Kvinnor	169	197	193
	Män	565	550	587
	Uppgift saknas	47	42	36

Källa: ToxBASE, LabMaster och RMV:s uppföljningssystem

¹ I denna ärendekategori förekommer både misstänkta och målsägande.

Handläggningstider

I tabell 7 redovisas handläggningstider, det vill säga tiden mellan ankomstregistrering och svarsrapportering, för expedierade rättskemiska ärenden. Handläggningstiden har minskat för samtliga ärendetyper.

Gällande ärenden från Polismyndigheten har ringa narkotikabrottsärenden gått från genomsnittlig svarstid på 12 dagar 2018 till 8 dagar 2019. Handläggningstid för rattfylleriärenden har minskat från 13 till 11 dagar, och för våldsbrottsärenden var den genomsnittliga handläggningstiden 12 dagar 2019, i jämförelse med 14 dagar 2018. Handläggningstiden för ärenden från Kriminalvården har också minskat, från fyra dagar 2018 till tre dagar 2019, liksom ärenden inom kategorin vård, narkotika vars handläggningstid kortats ned till fyra dagar 2019, jämfört med sex dagar 2018.

Bidragande orsaker till de kortare handläggningstiderna är de nya screeningmetoder som infördes 2018. Screening är en analys där ett negativt resultat kan besvaras direkt till kund vilket innebär ett snabbt svar. Tidigare utfördes en verifikationsanalys som är betydligt mer resurskrävande och tar längre tid. Genom validerade analysmetoder på fler än ett instrument har sårbarheten vid eventuellt driftstopp minskat vilket också bidragit till kortare handläggningstider. Även effektivisering av mycket resurskrävande verifikationsmetoder, genom överläggning till annan analysteknik, har varit en starkt bidragande faktor.

För de rättsmedicinska ärendena har den genomsnittliga handläggningstiden minskat till 18 dagar 2019 (19 dagar 2018). Även handläggningstiden för ärenden inom kategorin vård, övrig utredning har kortats ner till 12 dagar 2019 (13 dagar 2018).

Trots en ökning av antalet expedierande rättstoxikologiska yttranden har handläggningstiden minskat avsevärt jämfört med föregående år, från 18 dagar i genomsnitt 2018 till 13 dagar 2019. Den genomsnittliga handläggningstiden för förtursärenden var 9 dagar (median 7 dagar), vilket det också var under 2018.

Tabell 7. Handläggningstid för expedierade rättskemiska ärenden

Ärendekategori	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Rättsmedicinska ärenden	18	19	18	14	15	15
Polisärenden, rattfylleri	13	13	11	13	12	11
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	11	12	8	8	10	7
Polisärenden, våldsbrott	13	14	12	10	10	10
Kriminalvårdsärenden ¹	6	4	3	4	0	0
Vård, narkotika	7	6	4	5	5	3
Vård, övrig utredning	14	13	12	12	10	9
Rättstoxikologiska yttranden	20	18	13	15	15	11

Källa: ToxBase, LabMaster och RMV:s uppföljningssystem

¹ De flesta ärenden expedieras samma dag som ärendet inkom. Medianvärdet blir därför 0, 2018 och 2019.

I februari 2019 ändrades analysförfarandet för rattfylleriärenden där analys av droger efterfrågas. Tidigare utfördes screeninganalysen i urinprov med efterföljande verifikation i blod. Nu utförs även screeninganalysen i blod med hjälp av analystekniken, Enzyme-Linked Immunosorbent Assay, (ELISA). Detta innebär att screening och verifikation utförs i samma matris vilket medför att analyserna korrelerar bättre med varandra. Därmed minskar antalet verifikationsanalyser som utförs i onödan.

Ny metod har förbättrat analysarbetet vid misstänkt drograttfylla

I tabell 8 redovisas handläggningstiderna fördelat på kön. Någon skillnad i handläggningstider mellan män och kvinnor kan inte noteras.

Tabell 8. Handläggningstid för expedierade rättskemiska ärenden, uppdelade på kvinnor och män

Ärendekategori	Kön	Genomsnitt - dagar			Median - dagar		
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Rättsmedicinska ärenden	Kvinnor	19	21	20	15	18	17
	Män	18	19	17	14	15	14
	Uppgift saknas	17	19	18	14	16	15
Polisärenden, rattfylleri	Kvinnor	13	13	12	12	12	11
	Män	13	13	11	13	12	11
	Uppgift saknas	11	11	10	10	9	9
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	Kvinnor	12	12	8	9	10	8
	Män	11	12	8	8	10	7
	Uppgift saknas	9	10	8	7	9	7
Polisärenden, våldsbrott ¹	Kvinnor	13	13	13	10	10	10
	Män	14	14	12	11	11	10
	Uppgift saknas	10	13	12	8	10	9
Vård, narkotika	Kvinnor	9	7	5	7	6	4
	Män	7	6	4	5	5	3
	Uppgift saknas	5	5	4	4	4	3
Vård, övrig utredning	Kvinnor	16	14	12	13	11	10
	Män	13	13	10	11	10	8
	Uppgift saknas	15	12	14	14	9	14
Rättstoxikologiska yttranden	Kvinnor	19	19	13	15	15	11
	Män	21	18	13	16	15	11
	Uppgift saknas	15	16	9	10	8	7

Källa: ToxBASE, LabMaster och RMV:s uppföljningssystem

¹ I denna ärendekategori förekommer både misstänkta och målsägande.

Kostnadsredovisning prestationstyper

Kostnad per ärende för de olika prestationstyperna redovisas i tabell 9.

Tabell 9. Kostnad per prestationstyp i kronor

Prestationstyp	2017	2018	2019
Rättsmedicinska ärenden	4 283	4 046	4 179
Polisärenden, rattfylleri	1 220	1 291	1 584
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	967	956	992
Polisärenden, våldsbrott	4 250	4 145	4 470
Kriminalvårdsärenden	521	501	459
Vård, narkotika	694	828	827
Vård, övrig utredning	6 486	5 028	6 378

Källa: ToxBASE, LabMaster, RMV:s uppföljningssystem samt Agresso

Rättsmedicin

Den rättsmedicinska verksamheten bedrivs vid de rättsmedicinska enheterna i Göteborg, Linköping, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala. Vid enheterna arbetar cirka 150 medarbetare och närmare 50 timanställda. Vid enheterna finns bland annat läkare med specialistkompetens i rättsmedicin, underläkare som genomför specialiseringsutbildning i rättsmedicin, rättsodontologer, rättsmedicinska assistenter, rättsmedicinska utredare, biomedicinska analytiker och administratörer. Avdelningen har även cirka 40 timanställda forensiska dokumentationsläkare, två sakkunniga röntgenläkare och fyra tandläkare med arvodesanställning. Nattetid och helger finns vid varje enhet läkare i beredskap för att biträda vid platsundersökningar samt göra brådskande kroppsundersökningar på begäran av polis eller åklagare.

Avdelningens ärendehanteringssystem och rutiner skapar förutsättningar för att utjämna arbetsfördelningen mellan enheterna. Under året har även medarbetare tjänstgjort på annan enhet för att bistå enheter med sämre bemanning. Samarbetet mellan enheterna genererar ett bättre utnyttjande av avdelningens resurser och minskar sårbarheten.

I september genomförde Swedac tillsynsbesök avseende dödsfallsundersökningar (obduktion och laborieverksamhet) på avdelningen. Swedac konstaterade att avdelningen lever upp till kraven för fortsatt ackreditering i enlighet med ISO/IEC 17020. Avdelningen har också under året genomfört interna revisioner inom ramen för ackrediteringen.

Rättsmedicinska undersökningar

Med rättsmedicinsk undersökning avses enligt 12 § lagen (1995:832) om obduktion m.m. rättsmedicinsk obduktion eller rättsmedicinsk likbesiktning. En rättsmedicinsk obduktion innebär enligt 4 § att en yttre undersökning görs av kroppen efter en avliden samt att den öppnas och undersöks invändigt. En rättsmedicinsk undersökning av en avliden får göras om undersökningen kan vara av betydelse för utredningen av ett dödsfall som har inträffat under sådana omständigheter att det inte skäligen kan bortses från möjligheten att dödsfallet har samband med ett brott, till exempel mord, eller det kan misstänkas ha förekommit fel eller försummelse inom hälso- och sjukvården. En sådan undersökning får också göras om ett dödsfall kan ha orsakats av yttre påverkan och undersökningen behövs för att fastställa dödsorsaken, eller vinna upplysningar av särskild vikt för miljöskydd, arbetarskydd, trafiksäkerhet eller annat liknande intresse. Rättsmedicinska undersökningar görs även för att fastställa en avlidens identitet.

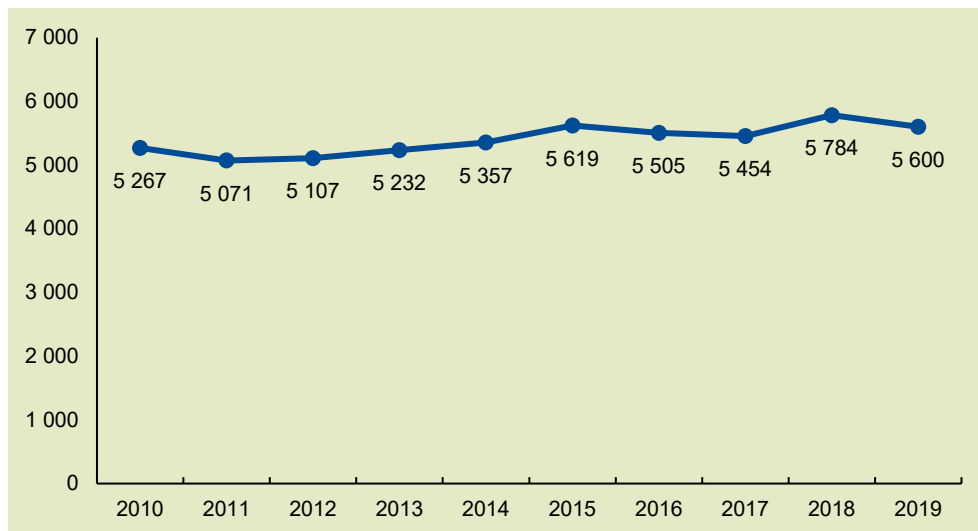

Vid en rättsmedicinsk undersökning kan blod och andra prov skickas för analys till RMV:s avdelning för rättsgenetik och rättskemi i Linköping. Även röntgenundersökningar, histopatologiska undersökningar samt andra undersökningar kan göras efter behov inom ramen för den rättsmedicinska undersökningen.

Ärendeutveckling

Det totala antalet förrättade obduktioner har under senare år uppgått till cirka 5 500 per år (figur 1). Under 2018 ökade antalet förrättade obduktioner med sex procent. Under 2019 har antalet förrättade obduktioner uppgått till 5 600, vilket innebär en återgång till tidigare noterade nivåer och att ökningen under 2018 i nuläget betraktas som tillfällig.

Figur 1. Antal förrättade rättsmedicinska obduktioner

Källa: Rättsbase, Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Utöver obduktioner utförs även andra typer av rättsmedicinska undersökningar som led i dödsfallsutredningar, bland annat likbesiktningar, platsundersökningar och rekonstruktioner. Rättsläkare kallas också till domstolsförhandlingar, för att redovisa sina bedömningar och bidra med sakkunskap i rättsmedicinska frågeställningar både vad avser dödsfallsutredningar och rättsintyg.

Under året har rättsläkare deltagit vid ungefär lika många domstolsförhandlingar jämfört med föregående år (tabell 10). Varje år deltar rättsläkare även vid så kallade rekonstruktioner där ett påstått händelseförlopp rekonstrueras och filmas. Ibland deltar rättsläkare vid inspelningen och andra gånger bedömer rättsläkaren videoupptagningen i efterhand. 2019 deltog rättsläkare vid uppskattningsvis tio rekonstruktioner.

Tabell 10. Antal expedierade utlåtanden efter rättsmedicinska undersökningar

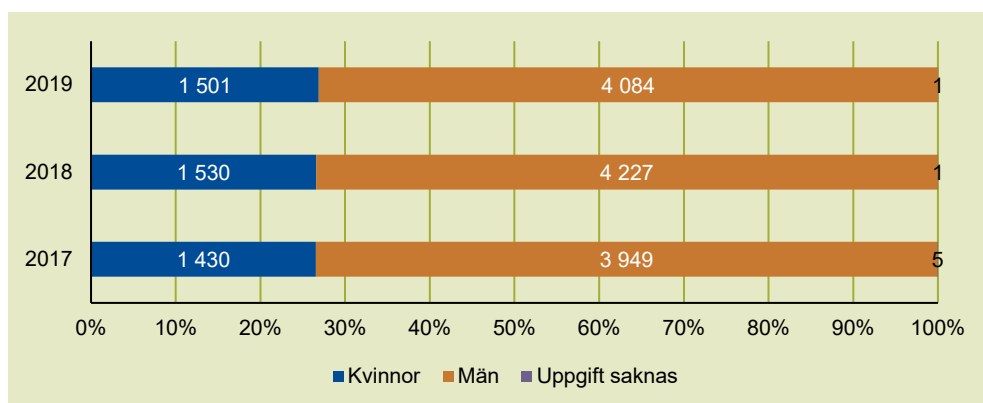
Ärendetyp	2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Rättsmedicinsk obduktion	5 384	5 758	5 586	-3,0
Rättsmedicinsk likbesiktning	4	7	10	42,9
Platsundersökning	51	49	65	32,7
Domstolsförhandling ¹	199	167	166	-0,6

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

¹ Baserat på rättegångsdatum

Fler dödsfall som avser män än kvinnor polisanmäls, vilket medför att fler undersökningar utförs på avlidna män än kvinnor (figur 2). Sannolikt beror detta på att fler män än kvinnor avlider under omständigheter som enligt lag ska föranleda polisanmälan och rättsmedicinsk obduktion. Varje år förekommer ett fåtal ärenden där identiteten och könet, på grund av ärendets omständigheter, inte har kunnat fastställas.

Figur 2. Antal expedierade utlåtanden efter rättsmedicinska obduktioner uppdelat på kvinnor och män

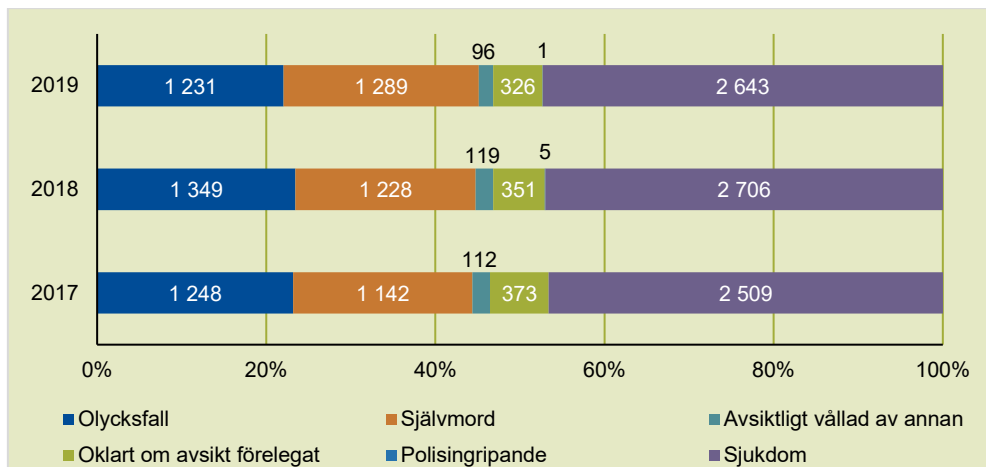

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Dödssätt

Antalet undersökta dödsfall där dödssättet har bedömts som avsiktligt vållat av annan och som expedierats under 2019 har minskat med närmare 20 procent jämfört med de som expedierats under 2018 (figur 3). Det bör påpekas att vissa ärenden expedieras först året efter det att dödsfallet har ägt rum, vilket innebär att siffrorna inte överensstämmer med antalet sådana fall som skett under kalenderåret. Dödssätten bland övriga expedierade rättsmedicinska obduktioner, det vill säga olycksfall, självmord, sjukdom och där det har varit oklart om avsikt har förelegat är procentuellt sett i princip oförändrade (figur 3).

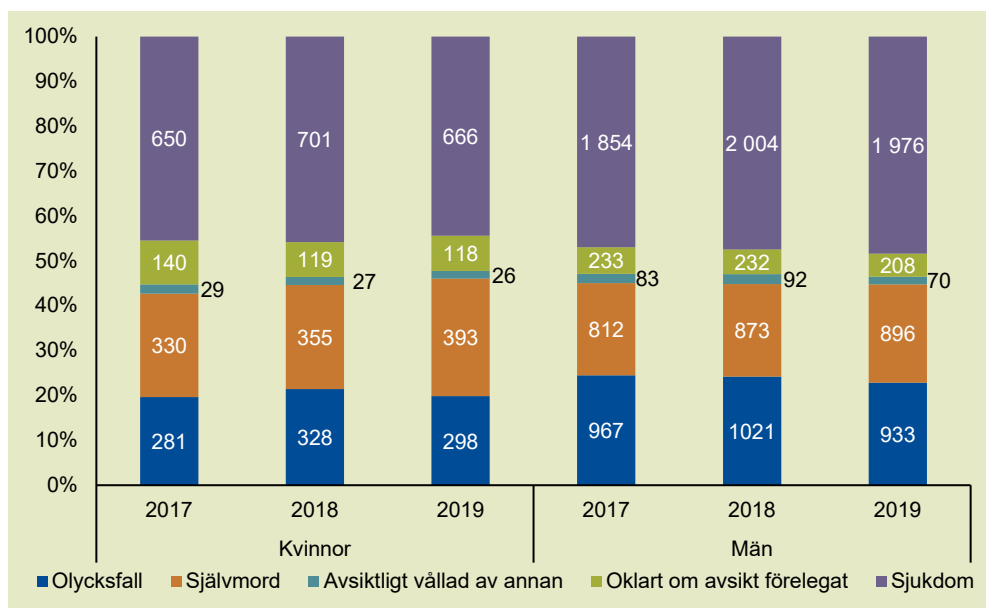
Figur 3. Dödssätt - antal och andel av samtliga expedierade rättsmedicinska obduktioner

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Fördelningen av dödssätt uppdelat på kön har analyserats under 2019. Denna analys har visat att det föreligger en något lägre andel sjukdomsdödsfall bland de undersökta av kvinnligt kön (figur 4). Det är inte möjligt att dra några slutsatser om orsaken till detta, då inflödet av ärenden påverkas av många olika faktorer exempelvis bedömningar av sjukvården när läkare tar ställning till att polisanmäla och Polismyndighetens benägenhet att begära rättsmedicinsk obduktion i de fall som polisanmäls.

Figur 4. Dödssätt – andel av samtliga expedierade rättsmedicinska obduktioner, uppdelat på kvinnor och män

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Handläggningstider

Handläggningstiderna i obduktionsärenden räknat från det att en begäran om rättsmedicinsk obduktion inkommit till det att obduktionsrapporten expedierats, har minskat något jämfört med 2018 (tabell 11), men är alltså långa. Den genomsnittliga handläggningstiden var 65 dagar, jämfört med 72 dagar 2018, då bemanningsläget avseende specialistläkare var sämre. Kortare handläggningstider bedöms i första hand bero på något förbättrad tillgång på specialistläkare, något färre obduktionsärenden samt rutiner som syftar till att utjämna skillnader i arbetsbelastning mellan enheterna. Korta handläggningstider är av betydelse för såväl Polismyndigheten som för närstående, som många gånger har frågor som kan besvaras först när den rättsmedicinska utredningen är klar.

Skillnaden mellan enheternas handläggningstider är fortsatt stor (tabell 11), vilket till viss del kan förklaras med variationer i tillgång på specialistläkare, antal ärenden och uppdrag i övrigt. För att kompensera för dessa skillnader har, under 2019, rättsläkare från bättre bemannade enheter bistått enheter med sämre bemanning. Rättsintyg fördelas utifrån en fördelningsnyckel som bestäms av bemanning, antalet obduktioner och kroppundersökningar på respektive enhet.

Rättsmedicinska enheter med låg bemanning har fått stöd från övriga enheter

Tabell 11. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för expedierade rättsmedicinska obduktioner per enhet

Enhet	Genomsnitt - dagar			Median - dagar		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Stockholm	71	75	64	58	60	53
Uppsala	41	55	43	34	41	35
Linköping	68	78	80	60	65	70
Lund	67	82	71	58	68	49
Göteborg	71	76	74	64	70	70
Umeå	45	50	45	43	44	41
Totalt	63	72	65	51	59	53

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Tabell 12. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för expedierade rättsmedicinska obduktioner, fördelat på kvinnor och män

Kön	Genomsnitt - dagar			Median - dagar		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Kvinnor	66	73	67	55	63	56
Män	62	72	65	50	59	51

Källa: RMV:s uppföljningssystem

Rättsintyg

Ett rättsintyg är ett skriftligt utlåtande om skador, sjukdomar eller andra förhållanden hos en målsägande eller misstänkt gärningsperson som bedöms vara av betydelse vid utredning om brott. I rättsintyget redovisas slutsatser avseende bland annat hur och när skador har uppkommit. Ett rättsintyg kan antingen utfärdas efter en rättsmedicinsk kroppsundersökning eller utifrån handlingar, såsom patientjournaler eller fotografier. Rättsintyg som utfärdas utifrån handlingar benämns yttrande.

Enligt lagen om rättsintyg ska ett rättsintyg i första hand inhämtas från läkare vid RMV eller av läkare med särskilt kontrakt med myndigheten. Läkare verksamma inom hälso- och sjukvården, men utan specialistutbildning i rättsmedicin, utfärdade tidigare rättsintyg på uppdrag av RMV. Sedan den 1 januari 2017 finns inga sådana särskilda kontrakt, utan samtliga rättsintyg som myndigheten utfärdar skrivs av läkare vid rättsmedicinsk enhet. Förändringen 2017 gjordes för att höja kvaliteten på rättsintygen och har inneburit att antalet rättsintyg som utfärdas av läkare vid de rättsmedicinska enheterna har ökat med cirka 1 300 stycken per år (motsvarande cirka 40 procent) från och med 2017.

För att tillgodose behovet av ändamålsenliga kroppsundersökningar på orter långt ifrån närmaste rättsmedicinska enhet har RMV utbildat så kallade forensiska dokumentationsläkare (FD-läkare) som timanställts för skadedokumentation. Utifrån FD-läkarnas dokumentation utfärdas därefter rättsintyget av rättsläkare vid RMV. Under 2019 har FD-läkarnas skadedokumentationsprotokoll reviderats och tydligare anpassats till RMV:s behov. Protokollen har digitaliserats för snabbare informationsöverföring till mottagande rättsläkare. För att uppnå bättre geografisk täckning har fler FD-läkare rekryterats och utbildats under året, men det finns en stor geografisk skillnad i hur dessa FD-läkare nyttjas av Polismyndigheten.

Ärendeutveckling

Det totala antalet rättsintyg har minskat något för varje år sedan 2008. Detta trots att antalet anmälda brott mot person ökat stadigt under samma period, enligt statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå). Minskningen beror i första hand på att Polismyndigheten allt mer sällan begär att rättsläkaren ska utföra kroppsundersökningar. Under 2019 begärde Polismyndigheten tre procent färre kroppsundersökningar jämfört med 2018 (tabell 13). Det har istället blivit vanligare att Polismyndigheten begär att rättsläkare ska yttra sig om undersökningsfynd dokumenterade i patientjournal. Sådana yttranden kräver ofta mindre resurser från Polismyndigheten jämfört med en rättsmedicinsk kroppsundersökning, som i regel innebär att Polismyndigheten transporterar målsägande eller misstänkt till rättsläkare.

Ett yttrande ställer dock stora krav på bedömningsunderlaget, såsom fotografier och patientjournal, som ibland är otillräckliga för att besvara Polismyndighetens fråge-

ställningar. Avseende exempelvis utredningar av våld i nära relation är en kroppsundersökning ofta att föredra. I andra fall kan yttranden vara ett fullgott alternativ och ibland enda möjligheten, såsom om händelsen som utreds inte skett i närtid. Under 2019 var det totala antalet expedierade rättsintyg i princip oförändrat jämfört med 2018 (tabell 13). De rättsintyg som baseras på skadedokumentation av FD-läkare har under året ökat med 28 procent jämfört med 2018.

Tabell 13. Antal expedierade rättsintyg uppdelat på kroppsundersökningar respektive yttranden

Ärendetyp	2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Kroppsundersökning	1 875	1 553	1 502	-3,3
- varav kontrakterade läkare ¹	17	0	0	
- varav FD-läkare	184	227	291	28,2
Yttranden	2 823	2 955	3 003	1,6
- varav kontrakterade läkare ¹	35	0	0	
Rättsintyg totalt ²	4 698	4 508	4 505	-0,1

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

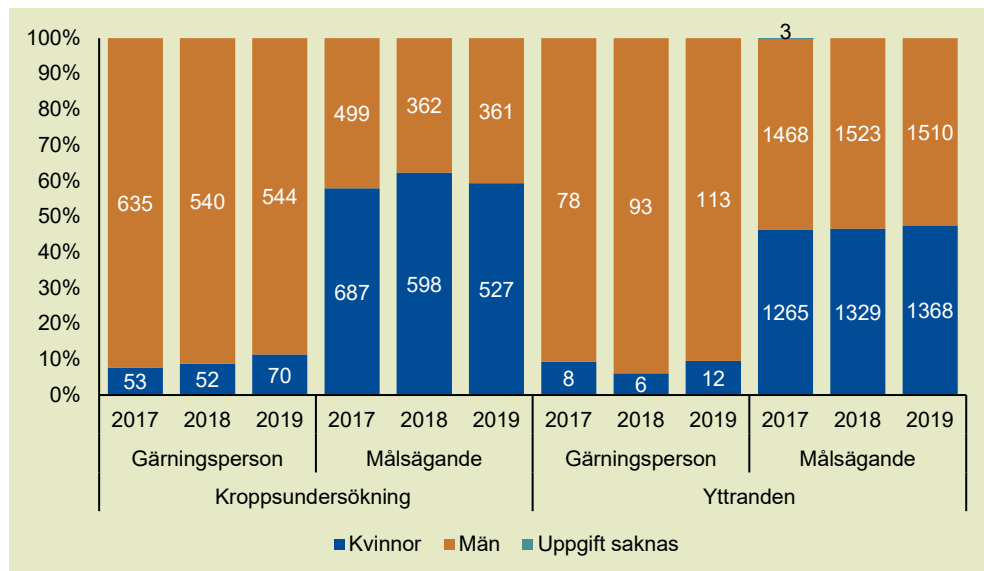
¹ Rättsintyg som utfördes av kontrakterade läkare under 2016 men som expedierades 2017, påverkade inte arbetsbelastningen på de rättsmedicinska enheterna, medan de kroppsundersökningar som utförs av FD-läkare sedan 2017 ligger till grund för rättsintyg som utfärdas av de rättsmedicinska enheterna och är därmed en del av arbetsbelastningen på enheterna.

² Det finns en diskrepans mellan antal expedierade rättsintyg och antal rättsintyg som fakturerats, skillnaden beror främst på att återkallade rättsintyg kan fakturerats om betydande insats gjorts i ärendet.

RMV har under året även samarbetat med Polismyndigheten för att förbättra det underlag som den beställande myndigheten bifogar begäran om rättsintyg och därigenom skapa bättre förutsättningar för korta handläggningstider och mindre resursåtgång per ärende. Detta har genomförts genom införandet av en helt ny blankett för begäran av rättsintyg, informationsinsatser, bland annat i form av skriftlig vägledning till polis och åklagare kring rättsintyg samt digital informationsöverföring rörande uppgifter kring handläggare i ärendet.

I likhet med tidigare år undersöks betydligt fler män än kvinnor i egenskap av misstänkta gärningspersoner (figur 5). Könsfördelningen är avhängigt den beställande myndighetens begäran om rättsintyg.

Figur 5. Antal expedierade rättsintyg - kroppsundersökningar samt yttranden utförda på gärningspersoner respektive målsägande, uppdelat på kvinnor, män och okänt

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Handläggningstider

RMV prioriterar skyndsamt handläggning av rättsintygen framför obduktionsutlåtanden. Detta eftersom obduktionsutlåtanden i mindre utsträckning är en del av en aktiv förundersökning hos Polismyndigheten. Medelvärde för handläggningstiden för ett rättsintyg baserat på handlingar (yttrande) mätt från det att begäran inkommit till myndigheten tills dess att det expedierats var 2019 nio dagar, med en median på sju dagar (tabell 14). Handläggningstiderna för yttrande var något kortare 2019 jämfört med 2018. Rättsintyg som utfärdas efter kroppsundersökning har längre handläggningstider än yttranden med ett genomsnitt på 17 dagar och en median på 12 dagar vilket är en minskning från 19 respektive 14 dagar jämfört med föregående år (tabell 14). Handläggningstiderna för kroppsundersökningar är vanligen längre än för yttranden då det ofta rör sig om mer komplicerade ärenden med mera skadedokumentation och där rättsläkaren ibland även måste invänta provsvar och undersökningsresultat, eller där det har tagit tid att få in allt material från beställande myndighet. Genom effektivare arbetsätt har handläggningstiderna för rättsintyg ändå kunnat hållas förhållandevis korta, trots den på vissa enheter begränsade tillgången på rättsläkare.

Tabell 14. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för kroppsundersökningar och yttranden, fördelat på anställda respektive FD-läkare

Ärendetyp	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Kroppsundersökning	14	19	17	10	14	12
- varav rättsläkare anställda inom RMV	13	18	16	9	13	10
- varav FD-läkare	21	23	21	16	21	17
Yttranden	14	13	9	9	8	7

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

I tabell 15 redovisas handläggningstider för rättsintyg fördelat på män och kvinnor.

Tabell 15. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för kroppsundersökningar och yttranden, fördelat på kvinnor och män

Ärendetyp	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Kroppsundersökning						
- Kvinnor	14	17	16	9	12	12
- Män	13	20	18	10	14	12
Yttranden						
- Kvinnor	13	13	9	8	8	7
- Män	14	13	10	9	9	7

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Rättsodontologi

RMV bedriver rättsodontologisk verksamhet i anslutning till den rättsmedicinska verksamheten.

Beslut om identitet av mänskliga kvarlevor fattas av Polismyndigheten. I rättsmedicinska ärenden grundas detta beslut ofta på en undersökning av den avlidnes tänder, så kallad rättsodontologisk undersökning. Vid identifiering av en avliden röntgas tänderna och röntgenbilderna jämförs sedan med tandvårdens tandvårdsjournaler eller röntgenbilder. Det rättsmedicinska identifieringsunderlaget kan även utgöras av en analys av arvsmassan eller en bedömning av unika särdrag hos kroppen, rättsgenetisk respektive klinisk undersökning.

RMV bistår Polismyndigheten med uppgifter till registret över försvunna personer och oidentifierade kroppar. I detta register görs sökningar när identiteten på en avliden är okänd och vid efterlysningar från Interpol när oidentifierade avlidna har påträffats eller vid ett försvinnande utomlands. Rättsodontologerna skriver även rättsintyg beträffande tandskador hos misstänkta och personer som har utsatts för brott. I den rättsodontologiska verksamheten arbetar två rättsodontologer. RMV har även kontrakt med flera identifieringskunniga tandläkare som vid behov utför tandidentifieringar.

Antalet identifieringar genom rättsodontologisk undersökning ökade

Ärendeutveckling och handläggningstider

Under 2019 utfördes 351 identifieringar genom rättsodontologisk undersökning, vilket är en ökning jämfört med tidigare år (293 identifieringar 2018 och 287 identifieringar 2017). Handläggningstiden för tandidentifieringar är i genomsnitt cirka tio dagar, mätt från det att rättsläkaren begär rättsodontologisk identifiering till dess att identifieringsärendet avslutats.

Medicinska åldersbedömningar

Medicinska åldersbedömningar görs för att bedöma personers ålder i förhållande till olika åldersgränser. I asylärenden är frågan huruvida någon är över eller under 18 år avgörande för om den asylsökande är att betrakta som ett barn eller inte. I brottmål är åldersgränserna 15, 18 respektive 21 år av betydelse för straffbarhet och påföljd. RMV gör medicinska åldersbedömningar på uppdrag av domstol, allmän åklagare, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Migrationsverket.

Ärendeutveckling

Under 2017 (mars - december) inkom cirka 10 400 begäran om medicinska åldersbedömningar från Migrationsverket. Antalet begäran har därefter minskat väsentligt (tabell 16). Under 2018 inkom totalt 508 begäran och 2019 uppgick antalet begäran från Migrationsverket till 237. Behovet av verksamhetsutveckling, kunskapsinhämtning, analys och kvalitetssäkring är fortsatt stort och påverkas inte av det minskade antalet ärenden.

Stor minskning
i antalet begäran
om medicinska
åldersbedömningar

Tabell 16. Antal inkomna begäran samt antal expedierade utlåtanden gällande medicinska åldersbedömningar i asylärenden

		2017 ²	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Antal inkomna begäran ¹	Totalt	10 407	508	237	-53,3
	Män	9 975	429	155	-63,9
	Kvinnor	432	79	82	3,8
Antal expedierade utlåtanden	Totalt	9 617	1 252	199	-84,1
	Män	9 280	1 086	130	-88,0
	Kvinnor	337	166	69	-58,4

Källa: Portalen

¹ Ärenden som återkallats av Migrationsverket är exkluderade, det gäller totalt 945 ärenden 2017-2019.

² Första ärendet inkom i mars 2017, första utlåtandet expedierades i maj 2017.

Beträffande medicinska åldersbedömningar i brottmål uppgick antalet begäran till totalt åtta ärenden 2019, vilket är något lägre än 2018 (tabell 17). I brottmålsärenden utfärdades 9 rättsmedicinska utlåtanden om ålder vilket var lägre än 2018 (19 st) och 2017 (23 st). Av 2019 års åtta begäran om medicinsk åldersbedömning i brottmål avsåg samtliga misstänkta gärningspersoner.

Tabell 17. Antal inkomna begäran samt antal expedierade utlåtanden gällande medicinska åldersbedömningar i brottmål

		2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Antal inkomna begäran	Totalt	31	10	8	-20,0
	Män	29	9	7	-22,2
	Kvinnor	2	1	1	0,0
Antal expedierade utlåtanden	Totalt	28	19	9	-52,6
	Män	21	18	7	-61,1
	Kvinnor	2	1	2	100,0

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

I de utlåtanden som RMV utfärdat i asylärenden under 2019 har resultatet i 63 procent av ärendena talat för att den undersökta är 18 år eller äldre (tabell 18). Under 2017 var det cirka 83 procent av alla utfärdade utlåtanden och under 2018 var det cirka 72 procent.

Tabell 18. Fördelning av möjliga svar i rättsmedicinska utlåtanden om ålder som utfärdats i ärenden om uppehållstillstånd

Resultatet...	Totalt			Män/pojkar			Kvinnor/flickor		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
... talar för att den undersökta är 18 år eller äldre.	8 007	896	125	7 810	807	86	197	89	39
... talar möjligen för att den undersökta är 18 år eller äldre. ¹	119						119		
... talar möjligen för att den undersökta är under 18 år.	1 425	271	46	1 407	270	44	18	1	2
... talar för att den undersökta är under 18 år. ²		14	9					14	9
... tillåter ingen bedömning avseende den undersökta ålder relativt 18-årsgränsen. ²		62	19					62	19
Bedömning av den undersökta ålder har inte varit möjlig att göra.	66	9		63	9		3		
Samtliga bedömningar	9 551	1 243	199	9 217	1 077	130	334	166	69

Källa: Portalen

¹ Förekom fram till 13 november 2017² Förekom från och med 9 mars 2018

Handläggningstider

Handläggningstiderna för medicinska åldersbedömningar i asylärenden påverkas av många olika faktorer där RMV enbart kan påverka ett fåtal. Från det att RMV får en begäran till dess att RMV skickar ett utlåtande till Migrationsverket har det under 2019 i genomsnitt gått 94 dagar, vilket kan jämföras med 75 dagar under 2017 och 94 dagar 2018. Medianvärdet för handläggningstiden var 77 dagar 2019.

Om handläggningstiden beräknas från det att RMV har fått samtliga analyser och bilder till dess att utlåtandet är färdigställt är handläggningstiden i genomsnitt 16 dagar, vilket innebär kortare tider än 2018 (24 dagar). Medianvärdet för handläggningstiden är 10 dagar vilket innebär en minskning med tre dagar jämfört med 2018. De kortare handläggningstiderna bedöms vara en följd av förbättrade rutiner.

Handläggningstider för medicinska åldersbedömningar i brottmål beräknas från datum för inkommen skriftlig begäran, vanligtvis från Polismyndigheten, till dess att RMV expedierat utlåtandet. I genomsnitt har det tagit 69 dagar, vilket är 11 dagar längre jämfört med 2018. Tiderna varierar mycket från ärende till ärende och medianvärdet för handläggningstiden är 41 dagar, vilket kan jämföras med 31 dagar 2018.

Kvalitetssäkring av medicinska åldersbedömningar

I RMV:s regleringsbrev för 2019 anges att RMV ska redovisa hur myndigheten har arbetat med kvalitetssäkring av medicinska åldersbedömningar.

Under 2019 har RMV gjort två sammanställningar av det rådande kunskapsläget avseende medicinska åldersbedömningar. En avsåg magnetkameraundersökning av knäled hos personer av manligt kön. Den andra sammanställningen avsåg kombinationen av magnetkameraundersökning av knäled och tandröntgen hos personer av manligt kön. Sammanställningarna som finns tillgängliga på RMV:s webbplats har gjorts i syfte att beskriva omfattningen av det vetenskapliga underlaget som ligger till grund för den metod som används samt för att redovisa hur olika sannolikheter har beräknats.

RMV har även uppdaterat metodbeskrivningen för medicinska åldersbedömningar i asylärenden samt genomfört kvalitetsgranskningar avseende samstämmighet och följsamhet till de definitioner av mognadsstadier som ligger till grund för bedömningarna.

Närmare om kunskapssammanställningarna

Metoden för medicinsk åldersbedömning i asylärenden bygger på röntgenundersökning av visdomständer och magnetröntgenundersökning av knä. Det finns få studier som undersökt hur två mognadsindikatorer förhåller sig till varandra hos en

och samma population. Inte heller är kombinationen av visdomstand och knä studerat hos samma individer. Detta brukar uttryckas som att samvariationen inte är känd och innebär till exempel att det inte är känt hur mycket större sannolikheten är att en individ är över 18 år om bara en av de undersökta kroppsdelarna uppnått slutstadium jämfört med om både visdomstanden och knäleden gjort det, vilket i sin tur begränsar möjligheterna att differentiera utlåtanden utifrån olika kombinationer av analysresultat. Sammanställningen som RMV gjort presenterar istället statistiska beräkningar av felmarginalen för kombinationen av de två undersökningsmetoderna för pojkar/män, givet antagandet att någon samvariation inte föreligger. Antagande innebär att om till exempel en 17-åring har uppnått slutstadium i sitt knä, så påverkar det inte sannolikheten för att samma individ även har uppnått slutstadium i visdomständerna, och tvärtom.

Av sammanställningen framgår att hos en grupp individer med jämn åldersfördelning mellan 15 och 18 år kommer antingen visdomstand eller knä ha uppnått slutstadium hos 9,4 procent, medan båda kroppsdelarna kommer att ha uppnått slutstadium hos endast 0,4 procent. Totalt kommer därmed cirka tio procent av de inom gruppen med ålder 15-18 år att felklassificeras som vuxna med den metod som används för åldersbedömning. Detta uttrycks i utlåtandet om ålder som att cirka tio procent av barn med kronologisk ålder nära 18 år kan komma att felbedömas.

Knappt 20 procent av de individer som genomgår medicinsk åldersbedömning saknar visdomständer. I dessa fall baseras bedömningen endast på resultatet av magnetkameraundersökning av knä. Sammanställningen beskriver det vetenskapliga underlaget som ligger till grund för använd metod för åldersbedömning (för personer av manligt kön) i dessa fall och de överväganden som krävs vid tolkningen av studierna. Sammanställningen innefattar även en modell för att ge en uppskattning av metodens säkerhet för bedömning av ålder kring 18-årsgränsen.

Sammanfattningsvis visade denna modell att betydligt större andel vuxna kommer felklassificeras som barn jämfört med andelen barn som felklassificeras som vuxna om endast magnetkameraundersökning av knä används för åldersbedömning.

Kvalitetsgranskning av tand- och knäundersökningar

Som ett led i det löpande kvalitetsarbetet har RMV undersökt samstämmighet mellan läkare i medicinska åldersbedömningar för att säkerställa att den ligger på en godtagbar nivå över tid. Kvalitetsgranskningen under 2019 visade att samstämmigheten avseende såväl röntgenläkarnas som tandläkarnas bedömningar är att betrakta som god.

I syfte att säkerställa att den stadiindelning av lårbenets nedre tillväxtzon (knäleden), avbildad med magnetkamera, som utförs av externa leverantörers röntgenläkare sker i enlighet med definition som finns beskriven i RMV:s metodbeskrivning genomfördes under slutet av 2019 en kvalitetsgranskning med sådant fokus.

En liknande kvalitetsgranskning presenterades i januari 2018. Följsamheten till definitionen av stadiindelningarna är enligt resultatet av kvalitetsgranskningen att betrakta som god.

Vävnadsdonationer

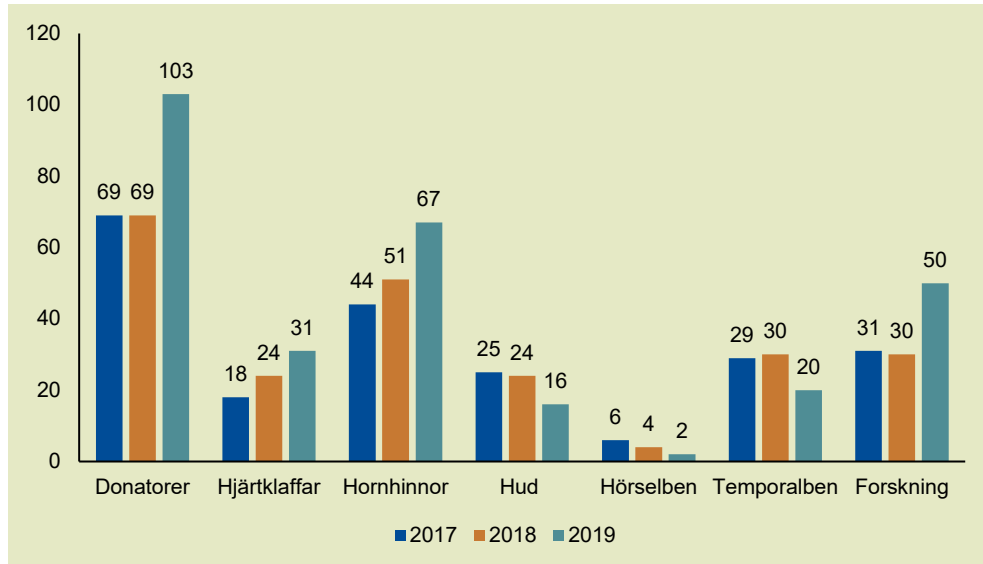
Omkring en fjärdedel av alla transplanterade vävnader i Sverige kommer från rättsmedicinska donatorer.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har via avtal sedan 2011 ersatt RMV ekonomiskt för att RMV ska kunna arbeta donationsfrämjande. Ersättningen från SKR har bland annat använts för utbildning avseende vävnadsdonationer och övergripande samordning. Tidigare har SKR fått statsbidrag för ändamålen men sedan det upphörde, 2018, sluter SKR avtal med RMV från år till år. Det saknas därmed långsiktig finansiering av donationsverksamheten, vilket försvårar planeringen av arbetet. För att även fortsättningsvis kunna garantera tillhandhållande av vävnader till donationsverksamheten i Sverige behöver myndigheten få uppdraget via regeringen samt en mer långsiktig finansiering.

Vid samtliga rättsmedicinska enheter finns en donationsansvarig läkare och en donationsansvarig rättsmedicinsk assistent som ansvarar för den lokala dagliga donationsverksamheten. Enheterna har ingått avtal med vävnadsinrättningar om ersättning per levererad vävnad, som tillsammans med ersättningen från SKR ger RMV full kostnadstäckning för arbetet med vävnadsdonation. Vävnader har också efter etiskt godkännande och medgivande från närstående lämnats till olika forskningsprojekt.

År 2019 har antalet identifierade vävnadsdonatorer ökat avsevärt

Tillvaratagande av vävnad har under året genomförts på enheterna i Göteborg, Lund, Stockholm och Umeå, men skillnaden mellan enheterna är stor när det gäller mängden tillvaratagna vävnader. 2019 har antalet identifierade donatorer ökat avsevärt, och fler antal uttagsoperationer har till följd av detta genomförts jämfört med föregående år (figur 6).

Figur 6. Antal donationsärenden och antal tillvaratagna vävnader

Källa: Portalen

Kostnadsredovisning prestationstyper

Kostnad per ärende för de olika prestationstyperna redovisas i tabell 19.

Tabell 19. Kostnad per prestationstyp i kronor

Prestationstyp	2017	2018	2019
Rättsmedicinsk obduktion	26 900	24 900	26 000
Rättsintyg			
- Kroppsundersökning av levande	4 600	4 900	5 000
- Yttrande	3 700	4 800	4 900

Källa: Portalen, RMV:s uppföljningssystem samt Agresso

Rättspsykiatri

Den rättspsykiatriska utredningsverksamheten bedrivs vid RMV:s enheter i Göteborg och Stockholm.

Inom den rättspsykiatriska utredningsverksamheten finns cirka 190 medarbetare och närmare 140 anställda med timersättning. Där arbetar läkare med specialistkompetens i rättspsykiatri, psykiatrer som genomför sin specialistutbildning i rättspsykiatri (ST-läkare), psykologer, forensiska socialutredare, sjuksköterskor, omvårdnadspersonal och administrativ personal. Den rättspsykiatriska verksamheten bedrivs dygnet runt årets alla dagar. Nattetid och helger finns, förutom personal på vistelseavdelningarna, läkare och beslutsfattare med häktesbefogenheter i beredskap.

Totalt finns en platskapacitet om 32 häktade personer som genomgår en rättspsykiatrisk undersökning. Tillgängliga resurser möjliggör dock att 25 av dessa platser hålls öppna. Vid särskilt högt ärendeflöde kan RMV tillfälligt öppna fler platser och bemanna dessa med tidsbegränsat anställd personal. Med anledning av ett ökat ärendeflöde har RMV beslutat att öppna ytterligare tre platser permanent vid enheten i Stockholm. Öppningen sker under år 2020. Verksamheten kommer då att ha totalt 28 platser permanent öppna.

Ungefär tre fjärdedelar av samtliga rättspsykiatriska undersökningar utförs på häktade personer. Häktade klienter säkerhetsklassas av Kriminalvården efter en tregradig skala utifrån risken för rymning/fritagning eller risken för utagerande beteende. Klass 1 omfattar häktade med störst säkerhetsrisk. Enheten i Göteborg har under hela året haft kapacitet att ta emot häktade i säkerhetsklass 3. Efter ett uppehåll har enheten sedan i mars åter tagit emot häktade i säkerhetsklass 2. Orsaken till uppehållet var behov av säkerhetsfrämjande åtgärder i byggnaden. Enheten i Stockholm kan ta emot häktade från samtliga säkerhetsklasser.

Kvalitetsarbetet inom avdelningen för rättspsykiatri följer den systematiska kvalitetsutvecklingsmodell som avdelningen har utarbetat. Under 2019 har modellen anpassats till den myndighetsövergripande kvalitetspolicy och kvalitetsdefinition som RMV har beslutat om. Modellen syftar till att säkra och utveckla kvaliteten inom avdelningen så att avdelningen rättssäkert och effektivt ger uppdragsgivaren användbara svar. Verksamhetens förmåga att identifiera behov av systematiska kvalitetsutvecklingsinsatser har ökat med hjälp av modellen. Däremot har möjligheterna att vidareutveckla modellen som planerat varit begränsad under 2019, med anledning av det höga ärendeflödet i förhållande till tillgängliga resurser.

RMV ansvarar för specialistutbildning inom rättspsykiatri. En extern kvalitetsgranskning av arbetet genomfördes av Lipus AB i slutet av 2018 och rapporterades

2019. Resultatet visar att myndigheten håller en mycket hög kvalitet i denna verksamhet.

Myndigheten har även initierat en extern kvalitetsgranskning av läkemedels- hanteringen vid en av de rättspsykiatriska undersökningsenheterna. Granskningen genomfördes av Apoteket AB och visade att förbättringar kan göras vad gäller dokumentation av läkemedelsrutiner samt att verksamheten bör införskaffa ett digitalt journalsystem.

Rättspsykiatriska undersökningar

Av 1 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning framgår att rätten i brottmål får besluta om rättspsykiatrisk undersökning (RPU) för att bedöma om det finns medicinska förutsättningar att överlämna den misstänkte till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken. Det kan ske om den misstänkte har begått gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning.

RMV genomför denna form av undersökning efter beslut av domstol. Den misstänkte undersöks av ett team bestående av rättspsykiater, psykolog, forensisk socialutredare och omvårdnadspersonal.

Ärendeutveckling

Under år 2019 har antalet genomförda rättspsykiatriska undersökningar (RPU) fortsatt att öka och är nu det högsta på 15 år (figur 7). I jämförelse med år 2018 har antalet ökat med 10 procent och i jämförelse med år 2017 med 25 procent (tabell 20). Störst förändring från 2018 ses för häktade personer inom Göteborgs upptagningsområde. Här har antalet ökat med 23 procent mellan 2018 och 2019. Motsvarande siffra för Stockholm var 6 procent. För personer på fri fot har antalet ökat i Stockholm med 18 procent sedan 2018, medan motsvarande siffra för Göteborg är en minskning om 14 procent.

Högsta antalet rättspsykiatriska undersökningar på 15 år

Tabell 20. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar (RPU)

	2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
RPU totalt	457	521	573	10,0
varav häktade	341	383	431	12,5
- Göteborg	152	150	185	23,3
- Stockholm	189	233	246	5,6
varav på fri fot	116	138	142	2,9
- Göteborg	49	66	57	-13,6
- Stockholm	67	72	85	18,1

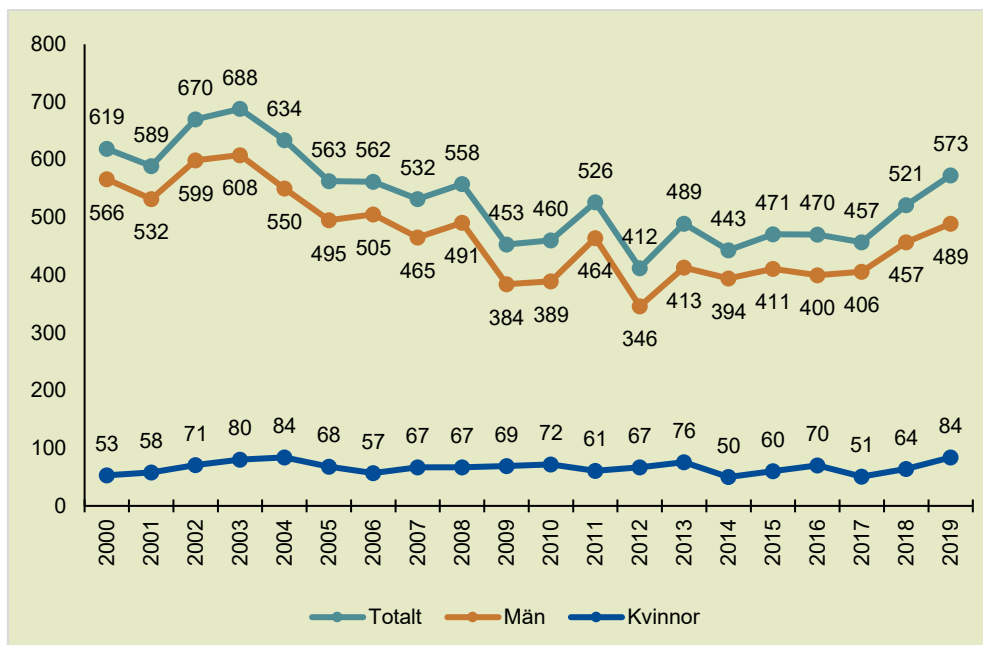
Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

RMV färdigställde under året en analys av de bakomliggande orsakerna till ärendeflödet till den rättspsykiatriska undersökningsverksamheten. En av förklaringarna

återfinns i ett ökat antal häktade inom Kriminalvården. Mellan 2016 och 2018 ökade antalet häktade med 21 procent (mätt som antal inskrivna i häkte den 1 oktober respektive år). Att antalet häktade ökar beror på att fler personer utreds för allvarlig brottslighet som kan ge fängelsestraff. Det ökar domstolarnas behov av att veta om den misstänkte kan dömas till fängelse eller, på grund av en allvarlig psykisk störning, bör dömas till rättspsykiatrisk vård. Prognoser från myndigheter inom rättskedjan pekar på att antalet häktade kommer att öka även framgent.

Figur 7. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på män och kvinnor

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Vissa av de häktade personer som undersöks på enheterna är i behov av psykiatrisk vård under vistelsen. RMV ger då akut psykiatrisk vård under undersökningstiden med stöd av lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV). Under 2019 fick 104 häktade, varav 13 kvinnor, sådan vård. Motsvarande siffror för 2018 var 105 häktade varav 11 kvinnor. Enligt samma lag avskildes 68 personer varav 7 kvinnor mer än åtta timmar under 2019. Motsvarande siffror för 2018 var 68 personer varav 6 kvinnor. Avskiljning innebär att patienten hänvisas till att vistas i ett rum utan kontakt med övriga intagna, men står under uppsikt av personal.

Handläggningstider

Enligt lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning ska det rättspsykiatriska utlåtandet lämnas till domstolen inom fyra veckor om den misstänkte är häktad och i annat fall inom sex veckor. Under år 2019 var handläggningstiden (median) för en rättspsykiatrisk undersökning 28 dagar för häktade och 42 dagar för personer på fri fot. Motsvarande siffror för 2018 var 27 respektive 41 dagar. Handläggningstiden har således ökat något, men överskrider i genomsnitt (mätt som median) inte de

lagfästa tidsramarna. Handläggningstiderna ligger på samma nivå i Göteborg och Stockholm.

En rättspsykiatrisk undersökning ska utföras med största möjliga skyndsamhet. Den som är häktad och ska genomgå rättspsykiatrisk undersökning ska senast inom sju dagar från det att beslutet om undersökning kommit till RMV föras över till en av undersökningsenheterna (den så kallade sjudagarsregeln). Under 2019 har RMV överskridit sjudagarsregeln i 51 ärenden (tabell 21). Det är betydligt fler än tidigare. År 2018 överskreds regeln i tio ärenden och 2017 i fyra ärenden. Den främsta förklaringen till att sjudagarsregeln överskridits är kapacitetsbrist på undersökningsenheterna. Det förklaras i sin tur av den höga ärendeinströmningen. Vid vissa tillfällen kan även säkerhetsaspekter innebära att överföringen av en häktad person fördröjs.

Kapacitetsbrist har gjort att sjudagarsregeln överskridits fem gånger så ofta 2019 jämfört med 2018

Under 2019 hade enheten i Göteborg en genomsnittlig beläggningsgrad om 78 procent (som lägst 54 procent och som högst 97 procent i genomsnitt per månad). I Stockholm har den genomsnittliga beläggningsgraden varit 95 procent (som lägst 78 procent och som högst 115 procent i genomsnitt per månad). Den lagfästa tidsramen för en rättspsykiatrisk undersökning av en häktad person innebär att verksamheten ständigt behöver ha kapacitet att bereda plats för nya ärenden. Det innebär att en beläggningsgrad om 100 procent endast är möjlig under några dagar. När RMV inte kan bereda en plats riskerar den fortsatta rättsprocessen att försenas.

Om RMV bedömer att undersökningen inte kan slutföras inom den lagfästa tidsramen kan myndigheten begära anstånd. Domstolen kan bevilja ett sådant anstånd om synnerliga skäl föreligger. I de allra flesta fall får RMV sin begäran om anstånd helt eller delvis beviljad. Under 2019 har RMV beviljats anstånd i 60 ärenden vad gäller häktade och i 43 ärenden vad gäller personer på fri fot (tabell 21). Motsvarande siffror för 2018 var 44 respektive 38. Antalet beviljade anstånd har således ökat med 36 procent under 2019. Det vanligaste skälet till att anstånd begärts var behov av utökad observationstid och platsbrist när det gäller häktade. För personer på fri fot var det vanligaste skälet till anstånd att personen inte infunnit sig till planerade undersökningar samt hög arbetsbelastning.

Tabell 21. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar där lagstadgade tidsgränser har överskridits samt antal och andel (%) fall med anstånd.

		2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Väntetid för häktade som överskrider 7 dagar	Antal	4	10	51	410,0
	Andel (%)	1,2	2,6	11,8	
Anstånd					
Anstånd för häktade	Antal	25	44	60	36,4
	Andel (%)	7,3	11,5	13,9	
Anstånd för ej häktade	Antal	25	38	43	13,2
	Andel (%)	21,6	27,5	30,3	
Anstånd totalt	Antal	50	82	103	25,6
	Andel (%)	10,9	15,7	18,0	

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

RMV kan i vissa ärenden, efter avstämning med domstolen, expediera den rättspsykiatriska undersökningen tidigare än planerat (så kallat snabbspår). Det kan exempelvis gälla ärenden där underlag och utredningar kan inhämtas eller genomföras på kortare tid än vad som vanligen krävs. Under 2019 expedierades tolv sådana ärenden, vilket är fler än under år 2018 då sju ärenden expedierades i den snabbare processen. Det är dock betydligt färre än under 2017 då 23 snabbspårsärenden expedierades. Snabbspår förutsätter att det finns lediga utredarresurser som mer eller mindre omgående kan arbeta med ett ärende. Den mycket höga arbetsbelastning som präglat verksamheten de senaste två åren har dock försvårat den typen av snabba omställningar av utredarresurserna.

Domstolens frågor vid rättspsykiatrisk undersökning

Vid ett förordnande om rättspsykiatrisk undersökning kan domstolen begära att RMV vid undersökningen ska bedöma om den allvarliga psykiska störningen varit självförvållad genom rus eller annat liknande tillstånd. Vidare kan domstolen även begära ett underlag för ställningstagande till om den misstänkte, vid en allvarlig psykisk störning, bör överlämnas till rättspsykiatrisk vård med eller utan särskild utskrivningsprövning. Vid särskild utskrivningsprövning prövar förvaltningsrätten om vården ska upphöra efter anmälan av chefsöverläkaren vid den klinik där patienten vårdas eller efter ansökan av patienten själv. Föreligger inte särskild utskrivningsprövning beslutar chefsöverläkaren om vårdens upphörande.

Domstolen kan även begära att den rättspsykiatriska undersökningen ska bedöma om den misstänkte till följd av sin allvarliga psykiska störning saknat förmåga att inse gärningens innebörd och att anpassa sitt handlande efter sådan insikt.

Tabell 22. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar med förfrågningar från domstolarna

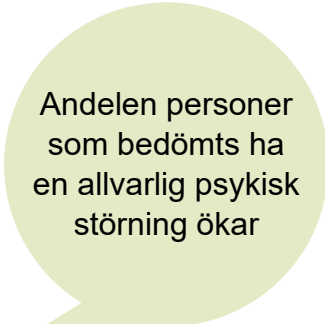
Förfrågningar		2017	2018	2019
Till följd av den allvarliga psykiska störningen saknat förmåga att inse gärningens innebörd	Antal	374	419	485
	Andel (%)	81,8	80,4	84,6
Till följd av den allvarliga psykiska störningen saknat förmåga att anpassa sitt handlande efter sådan insikt	Antal	371	416	475
	Andel (%)	81,2	79,8	82,9
Självförvållat rus eller annat liknande tillstånd vid gärningen	Antal	170	189	231
	Andel (%)	37,2	36,3	40,3
Rättspsykiatrisk vård <u>med</u> särskild utskrivningsprövning	Antal	413	476	525
	Andel (%)	90,4	91,4	91,6
Rättspsykiatrisk vård <u>utan</u> särskild utskrivningsprövning	Antal	43	41	42
	Andel (%)	9,4	7,9	7,3

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

För de flesta typer av frågor har andelen varit ungefär densamma under perioden 2017 - 2019. En viss ökning ses dock för frågor som rör förmågan att vid allvarlig psykisk störning inse gärningens innebörd och om självförvållat rus eller annat liknande tillstånd vid gärningen.

Andel undersökta med allvarlig psykisk störning

Andelen personer som bedömts ha en allvarlig psykisk störning (APS) vid gärningen har ökat under 2019. Totalt bedömdes 59 procent ha en APS vid gärningen. Motsvarande siffra för 2018 var 56 procent (tabell 23).

Andelen personer som bedömts ha en allvarlig psykisk störning ökar

År 2019 bedömdes 63 procent av kvinnorna och 58 procent av männen ha en APS vid gärningen. Motsvarande siffror för 2018 var 61 respektive 55 procent.

När det gäller allvarlig psykisk störning vid tidpunkten för undersökningen ses en ökning jämfört med föregående år för kvinnor men inte för män (tabell 23). Under 2019 bedömdes 61 procent av kvinnorna och 51 procent av männen ha en APS vid tidpunkten för undersökningen. Motsvarande siffror för 2018 var 55 respektive 51 procent.

För tio år sedan bedömdes omkring 45 procent av de undersökta personerna ha en allvarlig psykisk störning, både vad gäller tidpunkten för gärningen och för undersökningen. Sedan dess har andelen med APS ökat till 59 procent vid gärningen och 52 procent vid undersökningen.

Tabell 23. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar med bedömning av APS i expedierade utlåtanden

		2017		2018		2019	
		Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %
Bedömdes ha APS vid gärningen	Totalt	253	55,4	291	55,9	335	58,5
	Göteborg	102	50,7	113	52,3	138	57,0
	Stockholm	151	59,0	178	58,4	197	59,5
	Kvinnor	31	60,8	39	60,9	53	63,1
	Män	222	54,7	252	55,1	282	57,7
Bedömdes ha APS vid undersökningen	Totalt	236	51,6	269	51,6	300	52,4
	Göteborg	96	47,8	103	47,7	124	51,2
	Stockholm	140	54,7	166	54,4	176	53,2
	Kvinnor	29	56,9	35	54,7	51	60,7
	Män	207	51,0	234	51,2	249	50,9

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Fördelning mellan enheter

För respektive undersökningsenhet finns ett upptagningsområde som baseras på rikets länsindelning. Vid hög ärendebelastning, jävssituationer eller andra omständigheter kan enskilda ärenden flyttas från den ena undersökningsenheten till den andra. Flyttningar kan även ske med anledning av att endast enheten i Stockholm kan ta emot häktade i säkerhetsklass 1. Totalt gjordes 45 flyttningar under 2019. Motsvarande antal för 2018 var 82. Att antalet flyttningar var jämförelsevis stort under 2018 förklaras av att enheten i Göteborg enbart kunde ta emot personer i säkerhetsklass 3 under en längre period. Enheten i Stockholm flyttade därför ett antal ärenden i säkerhetsklass 3 till Göteborg för att kunna ta emot ärenden i säkerhetsklass 2.

Paragraf 7-undersökningar

Med stöd av 7 §, lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. får domstolen förordna en läkare att avge läkarintyg om en misstänkt, en så kallad §7-undersökning. Läkaren bedömer då om det finns skäl för att den misstänkte genomgår en rättspsykiatrisk undersökning.

Vid en §7-undersökning träffar den misstänkte en läkare under cirka en timme. Läkaren har även tillgång till handlingar från domstolen och begär ibland även dokument från exempelvis sjukvård, socialtjänst och kriminalvård. Denna typ av undersökning genomförs vid de båda undersökningsenheterna och på entreprenad av Region Västerbotten i Umeå.

Domstolen kan även begära att läkaren tar ställning till om det finns medicinska förutsättningar att överlämna den misstänkte till rättspsykiatrisk vård utan särskild utskrivningsprövning (så kallade §7-vård). I regel genomförs då inte en rättspsykiatrisk undersökning.

Ärendeutveckling

Under perioden 2009–2017 minskade antalet §7-undersökningar. Trenden bröts under 2018 och för 2019 ses nu en ökning av antalet undersökningar. Antalet expedierade §7-intyg ökade med fem procent 2019 jämfört med 2018. Ökningen mellan 2017 och 2019 var sex procent.

Tabell 24. Antal expedierade §7-intyg

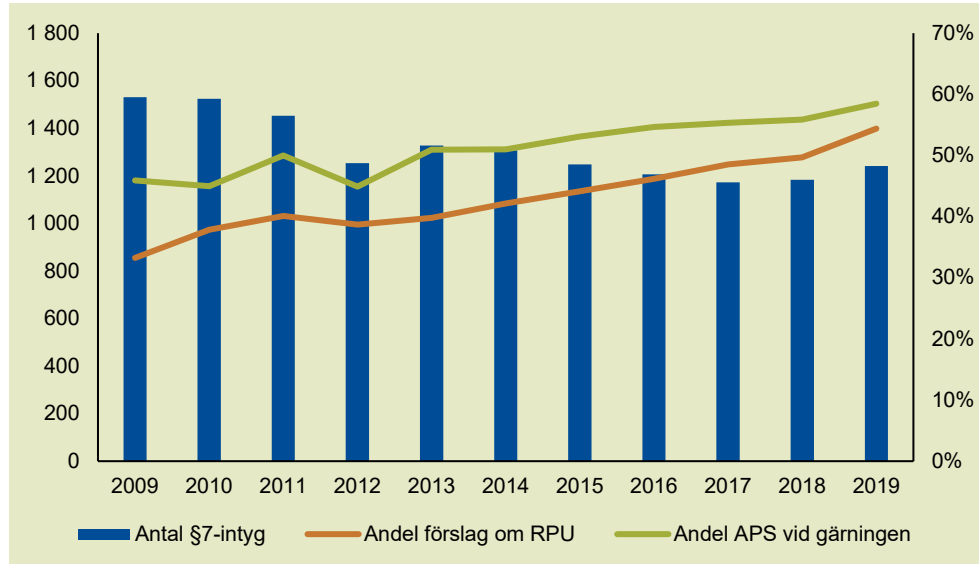
	2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
§7-intyg totalt	1 172	1 183	1 242	5,0
Göteborg	586	569	610	7,2
Stockholm	535	539	542	0,6
Umeå (annan huvudman)	51	75	90	20,0
§7-ordinära	890	905	915	1,1
Göteborg	400	428	420	-1,9
Stockholm	451	421	417	-1,0
Umeå (annan huvudman)	39	56	78	39,3
§7-vård	282	278	327	17,6
Göteborg	186	141	190	34,8
Stockholm	84	118	125	5,9
Umeå (annan huvudman)	12	19	12	-36,8
Andel §7-vård	24%	23%	26%	

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Andelen §7-undersökningar där RMV rekommenderar att en rättspsykiatrisk undersökning (RPU) genomförs har ökat. År 2009 föreslogs RPU i 33 procent av §7-undersökningarna och motsvarande siffra för 2019 var 54 procent (figur 8). Orsakerna bakom detta är inte kända. En möjlig förklaring kan vara att domstolarna i sin totala ärendemängd ökat precisionen vad gäller att identifiera ärenden där det finns skäl att utreda om en allvarlig psykisk störning föreligger. Det kan även finnas faktorer kopplade till förändringar i populationens sammansättning, exempelvis i fråga om förekomsten av psykisk ohälsa, som påverkat andelen där RPU rekommenderas. Under 2019 har myndigheten inte haft analysresurser för att närmare studera dessa förändringar.

Under samma period har andelen som bedömts ha en allvarlig psykisk störning vid gärningen ökat, från 45 procent år 2009 till 59 procent under 2019. Det kan således konstateras att i alltfler av de ärenden där en RPU genomförs bedömer RMV att den undersökta personen har en allvarlig psykisk störning vid gärningen. Förklaringsmekanismerna bakom ökningen är dock inte kända. Inte heller här har myndigheten haft resurser att närmare studera detta.

Figur 8. Antal expedierade § 7-intyg, andel § 7-intyg med förslag om RPU samt andel RPU:er där den undersökta personen bedömdes ha en APS vid gärningen, 2009–2019

Källa: Portalen och RMV:s uppföljningssystem

Handläggningstider paragraf 7-undersökningar

För §7-undersökningar finns ingen lagstadgad handläggningstid, men förvaltningslagens (2017:900) allmänna krav på snabb handläggning gäller. Mediantiden för en §7-undersökning för häktade uppgick 2019 till 14 dagar och för personer på fri fot till 39 dagar. Mediantiden för häktade har ökat med en dag jämfört med föregående år, och mediantiden för personer på fri fot har ökat med två dagar. Handläggningstiderna skiljer sig mellan enheterna, där Göteborg hade en mediantid på 18 dagar och Stockholm 11 dagar när det gäller häktade och 42 respektive 31 dagar för personer på fri fot. Skillnaden förklaras främst av brist på läkare vid enheten i Göteborg. Under året har dock RMV förstärkt kapaciteten att genomföra §7-undersökningar genom fler intermittert anställda läkare.

Riskutredningar

Enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid kan en livstidsdömd ansöka om att få sitt straff tidsbestämt. En ansökan om omvandling prövas av Örebro tingsrätt. RMV genomför, efter begäran från tingsrätten, en utredning av risken för att den livstidsdömde ska återfalla i brottslighet.

Ärendeutveckling och handläggningstider

Under 2019 minskade antalet expedierade riskutredningar, från 34 ärenden såväl 2018 som 2017 till 27 ärenden 2019. Under de senaste tre åren har endast en kvinna genomgått en riskutredning.

Trots att antalet inkomna ärenden minskat under året har handläggningstiden (median) ökat något, från 69 dagar år 2018 till 70 dagar under år 2019. Motsvarande siffra för 2017 var 44 dagar. En förklaring till detta är det ökade ärende-

inflödet vad gäller rättspsykiatriska undersökningar vilket tagit stora resurser i anspråk. Den genomsnittliga handläggningstiden (medelvärde) har dock minskat från 77 dagar för 2018 till 71 dagar för 2019. Motsvarande siffra för 2017 var 56 dagar. Det innebär att antalet ärenden med mycket långa handläggningstider har minskat mellan 2018 och 2019 men ligger fortfarande högre än 2017.

Socialstyrelsens rättsliga råd

På domstolens begäran kan RMV:s bedömningar avseende rättspsykiatriska undersökningar, §7-undersökningar och riskutredningar prövas av Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor (rättsliga rådet). Under 2019 har en riskutredning och nio rättspsykiatriska undersökningar prövats av rådet. I två ärenden som avsåg rättspsykiatriska undersökningar gjorde rättsliga rådet en annan bedömning än RMV. Antalet ärenden som prövats av rådet ligger på samma nivå som under 2018. Det är få, och oftast de mest svårbedömda, rättspsykiatriska undersökningarna som går vidare till Rättsliga rådet. Därför är det inte möjligt att dra några generella slutsatser om kvaliteten på de rättspsykiatriska undersökningarna baserat på rådets bedömningar.

Kostnadsredovisning prestationstyper

Kostnad per ärende för de olika prestationstyperna redovisas i tabell 25.

Tabell 25. Kostnad per prestationstyp i kronor

Prestationstyp	2017	2018	2019
RPU – häktad	519 600	481 600	439 300
RPU – fri fot	86 300	73 900	118 400
§ 7-intyg	7 300	7 300	10 000

Källa: Portalen, RMV:s uppföljningssystem samt Agresso

Styckkostnaden per RPU har sjunkit till följd av att antalet undersökningar stigit utan att personalstyrkan utökats i motsvarande grad. Detta har medfört en högre arbetsbelastning för befintlig personal.

Kompetensförsörjning

Attrahera och rekrytera

En god kompetensförsörjning på kort och lång sikt är helt avgörande för myndighetens förmåga att utföra sitt uppdrag med god kvalitet och för att nå sina mål.

Det krävs därför rätt kompetens för varje uppgift i kombination med bland annat en lönestruktur som innebär ett effektivt resursutnyttjande.

För att säkerställa att alla nyanställda får en tydlig och enhetlig introduktion oavsett var i myndigheten man börjar, har introduktionsprocessen reviderats. Introduktionen ska ge den nya medarbetaren en bild av den egna arbetsgruppens och enhetens uppgifter, men också en helhetsbild över hela myndighetens verksamhet. Härtill kommer instruktioner till de aktuella arbetsuppgifterna för att den nya medarbetaren ska kunna komma igång med sitt arbete så fort som möjligt. Introduktionen ska också leda till att den nya medarbetaren känner sig välkommen och säkerställa kunskap om vilka förväntningar som finns på hen, både som anställd vid RMV och som statligt anställd.

Med syfte att säkerställa att myndigheten kan rekrytera medarbetare som har rätt kompetens för arbetsuppgifterna och som efterlever RMV:s värdegrund har även rekryteringsprocessen reviderats. RMV använder en kompetensbaserad rekryteringsprocess för att förebygga diskriminering och för att säkra att den som blir anställd har bäst förtjänst och skicklighet för uppgiften som ska utföras.

Myndighetens roll som expertmyndighet innebär att verksamheten är kunskapsintensiv. Möjligheten för vissa yrkesgrupper att under sin tid på myndigheten kombinera arbetet med forskning är en betydelsefull faktor för att RMV över tid ska kunna bibehålla den kompetens som krävs för rollen som expertmyndighet.

Flera yrkesgrupper inom myndigheten har lång utbildningstid och förmågan att arbeta långsiktigt med kompetensförsörjningen är därför central. Arbetet med att hitta former för den strategiska kompetensförsörjningen för RMV som helhet men också för hur respektive avdelning på kort och lång sikt ska arbeta med kompetensförsörjningsfrågorna har påbörjats.

Som ett led i att åstadkomma en långsiktig kompetensförsörjning har RMV för bland annat gruppen specialistläkare en plan som gäller till år 2025. Framtagna bemanningsplaner tydliggör verksamhetens behov och motiverar satsningar för att nå dit. Med rätt bemanning ökar förutsättningarna att både genomföra och utveckla arbetet samt att behålla medarbetare. Ett arbete med att ta fram bemanningsplaner för andra yrkeskategorier har påbörjats. Personalomsättning i chefsgruppen har

Möjligheten att kunna forska är viktig för nyrekrytering men också för att kunna behålla kompetens

varit relativt hög och myndigheten har därför under året fokuserat på att rekrytera och säkerställa rätt kompetens till ledningsgruppen.

Rekryteringar under året

Inom avdelningen för rättsgenetik och rättskemi har ett fåtal rekryteringar genomförts under året och en ny avdelningschef har tillträtt. Vidare har en överläkare gått i pension. En ny utbildning för nyanställda har implementerats med syfte att ge medarbetare de kunskaper som krävs för att på ett rättssäkert sätt utföra sina arbetsuppgifter med god kvalitet. Regelbundna kompetensutvecklande seminarier för hela avdelningen har genomförts under året.

Inom avdelningen för rättsmedicin har ett trettiotal rekryteringar genomförts 2019. En ny studierektor har tillträtt för specialiseringstjänstgöring i rättsmedicin. Studierektorn utgör en stödfunktion till enhetschef, handledare och ST-läkare. Bemanningsläget för rättsläkare har under året varierat på de olika enheterna och avdelningen har försökt rekrytera enligt planen, RMV 2025, samt bistå varandra inom avdelningen i den mån det är möjligt. Fyra läkare har slutfört sina specialiseringstjänster och blivit specialistläkare.

Avdelningen för rättspsykiatri har rekryterat ett trettiotal medarbetare under året. För att stärka samordningen inom avdelningen har en samordningschef anställts. Bemanningsläget för flera yrkeskategorier har varit ansträngt och varierat på de två enheterna, i synnerhet för sjuksköterskor där det varit stor brist vid enheten i Stockholm och för läkare vid enheten i Göteborg. En övergripande anledning till det ansträngda bemanningsläget är ett ökat ärendeflöde, både gällande §7-undersökningar och rättspsykiatriska undersökningar. Arbetet med att fullfölja den fleråriga rekryteringsplanen för rättspsykiatriker har fortlöpt. Vid rättspsykiatriska enheten i Stockholm har myndigheten rekryterat något fler än planerat med anledning av ökat behov. Vid rättspsykiatriska enheten i Göteborg finns dock ett fortsatt behov av såväl specialister som ST-läkare.

Personalrörlighet

Med personalomsättning avses avgångar bland tillsvidareanställd personal vid myndigheten inklusive pensionsavgångar. Personalomsättningen vid RMV uppgick till 7,6 procent för 2019, vilket är en minskning med ungefär 4 procentenheter jämfört med 2018. Personalomsättningen återfanns främst bland omvårdnadspersonal inom avdelningen för rättspsykiatri, men även inom flera andra yrkeskategorier inom myndigheten.

Könsfördelning och lönekartläggning

Vid utgången av året hade RMV 524 anställda varav 64 procent (337 st.) kvinnor och 36 procent (187 st.) män. I 2019 års lönekartläggning konstateras att RMV inte har några osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor. De skillnader som finns beror främst på olika yrkeskategorier och kan härledas till marknadsfaktorer som ligger inom ramen för myndighetens individuella lönesättning.

Chefsutveckling och chefsförsörjning

Chefsförsörjning är en central del i myndighetens arbete med kompetensförsörjning. Efter en kartläggning av behov och förväntningar har en ny modell för chefs- och ledarutveckling arbetats fram. Modellen innehåller flera insatser och utbildningar som i helhet bygger upp RMV:s modell för chefs- och ledarskapsutveckling. Målet är att utbudet ska vara tillräckligt brett och flexibelt för att kunna anpassas efter behov, samtidigt som delar ska vara standardiserade för en bättre kvalitet och systematik.

Flera av cheferna inom RMV har deltagit i externa chefsprogram. Vidare har ett ledarforum där alla chefer på myndigheten deltar ägt rum. Årets program tog upp lönerrevision, informationssäkerhet och olika ledardilemman.

Arbetsmiljö

RMV bedriver kontinuerligt och systematiskt arbetsmiljöarbete i syfte att utveckla och förbättra arbetsmiljön. Strukturerade avslutssamtal har erbjudits alla som ska sluta eller vara tjänstlediga och som haft en anställning på sex månader eller längre, i syfte att fånga in synpunkter på arbetsmiljön för att utveckla verksamheten. Skyddsronder har genomförts med syfte att identifiera risker i arbetsmiljön.

Samverkan med arbetstagarorganisationerna har implementerats vilket gett bättre förutsättningar för medarbetarinflytande och delaktighet. Både lokala och centrala samverkansforum har bildats. På myndighetens centrala samverkansgrupp har arbetsgivaren, huvudskyddsombudet och de fackliga representanterna vid varje sammanträde diskuterat hur samverkan fungerat och vilka eventuella förbättringsmöjligheter som har identifierats.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet har inriktats på att utveckla områden som dynamisk säkerhet, fysisk säkerhet, systematiskt brandskyddsarbete, byggnadsteknisk säkerhet och att arbeta med hot och våld.

Dynamisk säkerhet är en kombination av utbildning, attityd, etik och förhållnings-sätt. Inom rättspsykiatri genomförs kontinuerliga övningar i självskydd. Det har fortsatt varit stort fokus på att omvårdnadspersonalen inom de rättspsykiatriska

undersökningsenheterna ska ha en hög närvaro bland de intagna. Detta för att kunna observera hur intagna bemöter varandra samt för att det ökar tryggheten för både personal och intagna.

Vidare genomfördes två säkerhetsdagar för medarbetare inom rättspsykiatri. Dagarna inriktades på självskydd och ingripande under ledning av RMV:s självskyddsinstruktörer samt den lagstiftning som hanteringen av intagna lyder under (häkteslagen och lagen om rättspsykiatrisk vård). Frågor om hur händelserapporter följs upp och analyseras ingick också i programmet.

Trots ett aktivt säkerhetsarbete uppstår ett antal incidenter varje år. Antalet rapporter om hot- och våldsincidenter inom den rättspsykiatriska verksamheten uppgick 2019 till 95 stycken vilket är en ökning med 30 ärenden (46 procent) jämfört med 2018. Även i förhållande till totalt antal vistelsedagar, det vill säga summan av samtliga vistelsedagar för alla häktade under året, har antalet rapporter om incidenter ökat, från nio incidenter 2018 till nästan 12 per 1 000 vistelsedagar under 2019.

Tabell 26. Antal rapporter om hot- och våldsincidenter vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna

	2017	2018	2019	Förändring % 2019 jmf 2018
Hot och våld totalt	51	65	95	46,2
Göteborg	30	22	41	86,4
Stockholm	21	43	54	25,6
Totalt antal per 1 000 vistelsedagar	8,5	9,0	11,9	32,2

Källa: Enheternas incidentrapporter.

Orsaker till ökningen är inte kända, men det höga ärendetrycket antas påverka antalsutvecklingen. Ärendetrycket har inneburit att fler häktade personer vistas samtidigt inom verksamheten. Dagtid kan de intagna röra sig fritt inom vistelseavdelningen och umgås med medintagna under den tid de genomgår en rättspsykiatrisk undersökning (såvida de inte är avskilda eller har restriktioner). Att studera deras interaktioner med personal och medintagna är en betydelsefull källa till information om deras psykiska status.

Med stöd av häkteslagen kan RMV avskilja personer som stör ordningen och säkerheten vid verksamheten. Under 2019 beslutades om totalt 126 avskiljningar. Motsvarande siffra för 2018 var 130 avskiljningar.

Vid den rättspsykiatriska enheten i Göteborg har en omfattande ombyggnad av brandskyddet genomförts för att skapa brandceller i varje boenderum. Även säkerhetshöjande åtgärder har vidtagits i överfallslarmet och i anläggningsperimeterskydd.

Vid avdelningarna finns en lokal säkerhetssamordnare och en brandskyddsansvarig. Hösten 2019 genomförde säkerhetsenheten utbildningsdagar för säkerhetssamordnare och brandskyddsansvariga. Årets utbildningsinsatser fokuserade på kris- och kontinuitetsplaner, hot och våld, lokalers utformning och skyddsmasker för de rättsmedicinska enheterna.

På den rättspsykiatriska utredningsenheten i Stockholm har en observationsplats skapats genom att ett samtalsrum har byggts om.

På den rättsmedicinska enheten i Stockholm har projektering och upphandling av säkerhetshöjande insatser genomförts i form av nytt skalskydd och inpasserings-system. Arbetet är påbörjat och slutförs under våren 2020.

Övrig återrapportering

Internationellt arbete

RMV har i uppdrag att ansvara för internationellt samarbete inom sitt ansvarsområde. Medarbetare har under året deltagit i flera vetenskapliga konferenser, utbildningar och möten anordnade av externa aktörer. RMV har också ansvarat för egna konferenser.

I maj 2019 var RMV värd för det vetenskapliga mötet inom rättstoxikologi som arrangeras årligen av den nordiska sammanslutningen NAFTA. Cirka 80 deltagare från de fem nordiska länderna, varav drygt 50 utifrån, samlades i Linköping under tre dagar för workshops, föreläsningar och nätverkande. Några ämnen som diskuterades var forskningsetik, strategier för utveckling av analysmetoder, mätosäkerhet och kunskapsluckor inom rättstoxikologi.

I augusti 2019 stod myndigheten värd för 13th Nordic Symposium on Forensic Psychiatry. Symposiet hålls vartannat år och är ett forum för samarbete och kunskapsutbyte inom det rättspsykiatriska fältet i Norden. Årets tema var Forensic Psychiatry in a Lifetime Perspective: Development, Treatment and Prevention. Totalt deltog 215 personer och ett femtontal av RMV:s anställda presenterade sin forskning.

RMV stod som värd för två nordiska konferenser 2019, en i rättstoxikologi och en i rättspsykiatri

Vidare deltog medarbetare inom den rättspsykiatriska verksamheten vid International Academy of Law and Mental Health (IALMH) kongress i Rom, Italien samt vid The International Association of Forensic Mental Health Services (IAFMHS) konferens i Montreal, Kanada.

Medarbetare från rättspsykiatriska verksamheten har också bidragit med särskild kunskap om dödligt partnervåld mot kvinnor i ett projekt inom European Institute for Gender Equality rörande utveckling av mått på kvinnofridskränkningar inom EU.

RMV medverkade 2019 vid ett möte med Society of Forensic Toxicologists (SOFT) en amerikansk rättstoxikologisk förening. Under mötet delades utmärkelsen EDIT (Experimental Design and Impact on Toxicology) ut till en medarbetare vid RMV för artikeln ”LC-QTOF-MS Identification of Major Urinary Cyclopropylfentanyl Metabolites Using Synthesized Standards”. Artikeln bedömdes ha utomordentligt vetenskapligt innehåll som väntas påverka fältet forensisk toxicologi avsevärt.

Fler exempel på organisationer som RMV har haft utbyte med är American Academy of Forensic Sciences (AAFS) en amerikansk multidisciplinär organisation som täcker hela det forensiska området, The International Association of

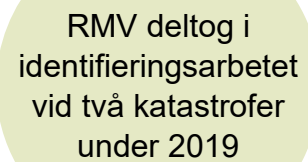
Forensic Toxicologists (TIAFT) en internationell rättstoxikologisk förening, och Nordic Association of Forensic Toxicologists (NAFT) en nordisk förening för verksamheten inom rättstoxikologi. I de två senare finns medarbetare även representerade i föreningarnas styrelser.

Under några dagar i december besökte en grupp från rättsmedicin i Tokyo och Chiba Rättsmedicinalverket. Gruppen hade till uppgift att undersöka regleringen av dödsfallshandläggning i olika länder med syftet att se hur resultaten från bland annat rättsmedicin kan utnyttjas för att förebygga förtida dödsfall.

Inom ramen för myndighetens arbete inom vävnadsdonation deltog medarbetare från den rättsmedicinska avdelningen i en kongress i Nederländerna i oktober 2019, som anordnades av den Europeiska föreningen för vävnad och celler (EATCB).

Identifiering av avlidna vid katastrofer (DVI)

RMV har under året fått två begäran från Polismyndighetens Nationella operativa avdelning (NOA) att bistå i identifieringsarbetet vid större händelser med många offer. Händelserna rörde en trafikolycka utanför Masugnsbyn samt en flygolycka i Umeå. Rättsmedicinska enheten i Umeå utförde arbetet med stöd från rättsodontologer och rättsgenetiska laboratorieenheten.

RMV deltog i identifieringsarbetet vid två katastrofer under 2019

Medarbetare från RMV deltog på Interpols årliga internationella konferens i Disaster Victim Identification (DVI) i maj 2019 som genomfördes i Singapore. Medarbetare från rättsgenetik och medarbetare från rättsmedicin föreläste. Sammanlagt deltog 230 personer från Interpols medlemsländer.

I september 2019 deltog nio representanter från rättsmedicin, rättsgenetik och huvudkontoret i den stora DVI-övningen Barents Rescue som arrangerades av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i Kiruna. Övningen skedde i fält vilket medförde att identifieringsarbetet genomfördes i tält som placerats ut enligt Interpols arbetsmetod för identifieringsarbete. Övningen innehöll delar där både ledningsstruktur och operativt arbete mellan Polismyndigheten och RMV sattes på prov. Vid NOA i Stockholm upprättades ett nationellt ID-center som övade på förmågan att fastställa identiteten på offer. En rättsodontolog, en rättsläkare och en rättsgenetiker deltog i identifieringsarbetet.

Samverkan och kommunikation

RMV har uppdragsgivare inom flera olika områden vilket kräver en väl utvecklad samverkan på olika nivåer, till exempel med Polismyndigheten, domstolar, Kriminalvården, hälso- och sjukvården och kommunens socialförvaltningar. Myndigheten samverkar även med andra aktörer för att utbyta kunskap och

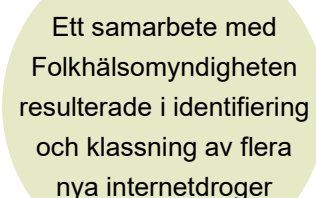
erfarenheter mer generellt, både inom Sverige och internationellt. Här redovisas några av de mötesforum, nätverk och utbildningar som RMV deltagit i under året.

Möten med Polismyndigheten har hållits där bland annat avtal och analysförfarande för rattfylleriärenden har diskuterats. Vidare har möten ägt rum i syfte att förbättra processen för identifiering av avlidna och försvunna personer.

Vid några tillfällen under året har RMV ordnat utbildning om drogtestning för Kriminalvården. RMV har också haft möten med Kriminalvården för avstämning av avtal och samarbete.

Vid två tillfällen har RMV bjudit in socialförvaltningar, tingsrätter och Migrationsverket till utbildningsdagar och studiebesök om rättsgenetiska analyser och beräkningsmodeller. RMV har också medverkat på Socionomdagarna 2019, en konferens för socionomer från hela landet, och berättat om den rättskemiska, rättsgenetiska och rättspsykiatriska verksamheten.

Folkhälsomyndigheten har tillsammans med RMV genomfört ett projekt som syftar till snabbare klassning av nya psykoaktiva substanser (internetdroger) som narkotika. Detta har uppnåtts genom att drogernas verkningsmekanism har identifierats med metoder som används inom forskningen vid RMV. Under våren etablerades samarbetet och flera substanser kunde klassas baserat på RMV:s arbete. Hösten 2019 skickade RMV totalt tolv rapporter med information om nya psykoaktiva substansers effekter. Folkhälsomyndigheten föreslog i december 2019 att ytterligare 17 nya substanser klassas som narkotika, delvis baserat på RMV:s underlag.

Ett samarbete med Folkhälsomyndigheten resulterade i identifiering och klassning av flera nya internetdroger

För att sprida information om RMV:s rättspsykiatriska verksamhet har avdelningen tagit emot studiebesök och praktikanter vid flera tillfällen. Myndigheten har även deltagit i ett samverkansmöte med representanter för domstolar, Domstolsverket och Åklagarmyndigheten samt deltagit i vårdåterkopplingsmöten med företrädare för den rättspsykiatriska vården.

Vidare anordnar RMV kurser för läkare som genomgår specialistutbildning (ST) i rättspsykiatri. Inom ramen för detta har myndigheten hållit kurserna Kriminologi och sexualbrott respektive Juridik inom rättspsykiatrisk verksamhet. Den senare kursen är också godkänd av Psykologförbundet som specialistkurs för forensiska psykologer. Båda kurserna utgör dessutom fortbildning för andra utredarkategorier inom verksamheten. Myndigheten har även utbildat blivande specialister i allmänpsykiatri och externa ST-läkare i rättspsykiatri. Myndigheten har utöver detta också anordnat en kurs om psykopati och bedömningsinstrumentet PCL-R. Samtliga kurser har haft såväl interna som externa deltagare.

2019 har medarbetare från RMV deltagit i olika nationella expertgrupper och nätverk som arbetar med narkotikafrågor, exempelvis Samrådsgruppen för narkotikafrågor, Varningssystem Narkotika (VSN) och Nätverket för den Aktuella Drogssituationen i Sverige (NADiS). Den sistnämnda har bestått i att samla in data om bruket av nya droger och samråda med andra myndigheter om vilka substanser som ska föreslås för klassificering som narkotika. Fynd av nya psykoaktiva substanser rapporteras även till European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) som sammanställer data och gör riskbedömningar för Europa när det gäller missbruk av nya substanser. På en global nivå har även rapportering av nya psykoaktiva substanser till United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) med planerad start under 2020 förberetts.

RMV deltar i olika utbildningar och bidrar med sin expertkunskap. Exempelvis medverkade RMV vid en alkoholtolkningskurs som anordnades av NAFT (Nordic Association of Forensic Toxicologists). Vidare undervisar medarbetare i en kurs i forensisk kemi som genomförs i samverkan med Linköpings universitet och Nationellt forensiskt centrum.

Myndighetens främsta kanal för att samlat sprida information inom RMV:s verksamhetsområden är den externa webbplatsen. Under året har den utvecklats med bilder, texter och rörligt innehåll utifrån behov från uppdragsgivare och övriga målgrupper. Arbetet med att anpassa innehållet på webben i enlighet med tillgänglighetsdirektivet pågår och i dagsläget uppnår RMV de flesta av de sammanlagt 50 punkterna i standarden. RMV:s närvaro i sociala medier bedrivs för närvarande på LinkedIn. Antalet följare har ökat under 2019 från 1 900 i början av året till drygt 2 300 följare i december 2019. Närvaron på LinkedIn syftar bland annat till att öka kunskapen om myndigheten för att underlätta rekrytering av medarbetare.

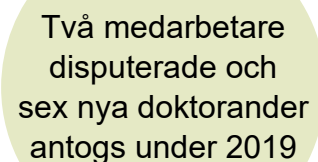
RMV har under året startat en podd och producerat fyra avsnitt. Syftet är att kunna sprida myndighetens expertkunskaper till en bredare allmänhet med fördjupning i flera av de expertområden myndigheten har på ett populärvetenskapligt sätt. Under året har även ambitionsnivån höjts avseende att sprida kunskap om myndighetens verksamhet genom medier och på så sätt bidra till samhällsdiskussionen och öka kunskapen om RMV:s verksamhet.

Forskning

En ny forskningspolicy har tagits fram under året i syfte att på ett samlat och myndighetsövergripande sätt styra forskningen i myndigheten. I policyn beskrivs hur forskningsfrågor ska prioriteras, planeras, följas upp, utvärderas och, i relevanta fall, implementeras i myndighetens operativa arbete. Vidare beskrivs hur forskningen kan finansieras och hur personalresurser kan avsättas till forskning.

RMV har under lång tid lämnat stöd till forskning vid svenska universitet genom samarbetsavtal, centrumbildningar och strategiområden samt genom kombinationstjänster och adjungeringar. RMV har långsiktiga samarbeten med Göteborgs universitet inom centrumbildningen Centre for Ethics, Law and Mental Health (CELAM), med Karolinska institutet genom samarbetsavtal med Institutionen för onkologi/patologi för rättsmedicinsk forskning och Institutionen för klinisk neurovetenskap för rättspsykiatrisk forskning. Vid Linköpings universitet finns sedan 2015 strategiområdet forensiska vetenskaper. Universitetet genomförde en utvärdering med nationella och internationella bedömare där strategiområdet fick det högsta utdelade omdömet excellent och en rekommendation att fortsätta strategiområdet under perioden 2020 - 2025.

Samarbetet med universiteten är en förutsättning för att RMV ska kunna utveckla sin verksamhet genom långsiktig och högkvalitativ forskning och fortsätta vara en attraktiv arbetsplats. På så sätt kan befintliga forskare meritera sig akademiskt, fördjupa kunskaperna inom fältet och erbjuda medarbetare inom RMV handledning och forskarutbildning. Två medarbetare har disputerat och sex nya doktorander, med anställning inom RMV, har antagits. Totalt har RMV 24 medarbetare med anknytningar till svenska universitet varav fem är professorer, sex är lektorer och 13 är doktorander.

Två medarbetare
disputerade och
sex nya doktorander
antogs under 2019

RMV:s forskningspolicy lyfter fram vikten av att ta fram ny kunskap och att sedan omsätta den i verksamheten. RMV har under 2019 drivit och medverkat i forskning som genererat 49 publikationer i vetenskapliga tidskrifter, varav 19 från avdelningen för rättsgenetik och rättskemi, 10 från den rättsmedicinska avdelningen samt 20 från den rättspsykiatriska avdelningen. Många forskningsresultat har också presenterats vid vetenskapliga konferenser och kunskaper har återförts till verksamheterna i form av nya rutiner och metoder. Särskilt kan nämnas införandet av FTA-kort för provtagning av DNA från vävnad för identifiering av avlidna vilket var ett samarbete mellan rättsmedicin och rättsgenetik. Dessutom har ny metodik för forensisk genealogi införts. Forensisk genealogi kan beskrivas som att leta efter levande släktingar till oidentifierade avlidna personer med avsikt att underlätta identifieringen. Metodiken innefattar massiv parallellsekvensering och släktskapssökningar i databaser.

Resultaten från studier avseende alkoholens omsättning i kroppen vid så kallad eftersupning har implementerats i den rättskemiska verksamheten genom flera utbildningsaktiviteter för medarbetare som skriver yttranden till domstolarna.

Avdelningen för rättsmedicin bedriver årligen verksamhetsnära forskning samt tar del av ny internationell forskning. När en ny metod ska införas i den rättsmedicinska rutinverksamheten krävs emellertid att metoden är tillförlitlig och giltig samt att den medför ett mervärde för verksamheten. I syfte att säkerställa att nya metoder

uppfyller dessa kriterier har RMV under 2019 tagit fram en rutin för utvärdering av nya metoder inför beslut att implementera dem i den löpande verksamheten.

Statistikförfrågningar

Uppgifter som RMV har i verksamheten är av intresse även för externa användare som till exempel forskningshuvudmän, statliga myndigheter och journalister. Statistiksammanställningar och data för forskningsändamål lämnas ut först efter en prövning utifrån sekretesslagstiftningen och dataskyddsförordningens regler.

Beställningarna avser sådan statistik som inte finns tillgänglig på RMV:s webbplats. Tidsåtgång för att göra statistiksammanställning varierar. Under 2019 hantlade RMV sammanlagt 65 förfrågningar om statistiksammanställningar, vilket är något färre än året innan. De flesta förfrågningarna rör rättskemin och vanligast är frågor om förekomst av missbrukssubstanser i rättsmedicinska obduktionsärenden. Intresset för statistik inom området ringa narkotikabrott (eget bruk) har också ökat.

Beställningar av data för forskningsändamål varierar i komplexitet vilket påverkar handläggningstiderna. Under 2019 har RMV lämnat uppgifter i sammanlagt 23 ärenden.

Utvecklingsarbete

RMV har under året arbetat för att utveckla och effektivisera verksamheten. Åtgärder för att stärka informationssäkerheten har prioriterats men vissa utvecklingsinsatser har genomförts även inom andra områden. Här redovisas ett urval av det utvecklingsarbete som ägt rum eller påbörjats 2019.

Stärkt informationssäkerhet

Informations- och utbildningsinsatser om informationssäkerhet har genomförts för RMV:s medarbetare. Syftet är att höja medvetenheten om vikten av informationssäkerhet samt vilket ansvar medarbetaren har. Ledningssystemet för informationssäkerhet har uppdaterats under året och lokala kris- och kontinuitetsplaner har tagits fram. En mindre revision av informationsklassificeringen av dokumenten i dokumenthanteringssystemet har genomförts.

En modernisering av myndighetens it för att stärka it-säkerheten och tillgängligheten är nödvändigt. 2019 har fortsatta åtgärder vidtagits för att modernisera it-infrastruktur och serverplattform. Myndigheten har under året gjort avrop för datorer, datacenter, mobiltelefoni, skrivare och konsulter inom it-området. Ett antal nya projekt har startats för att ersätta it-infrastruktur såsom exempelvis nätverk, servrar, lagring och backupsystem i syfte att få högre driftsäkerhet. Ett antal nya projekt har startats för att införa system för högre informationssäkerhet exempelvis datorutbytesprogram, kryptering av utrustning, smarta

kort för inloggning, behörighetshantering och kravställning av nytt ärendehanteringssystem. Vidare har ett förslag till en förvaltningsmodell, baserad på PM3, för effektivare framtida förvaltning av myndighetens it-system och infrastruktur tagits fram. Modellen ska förankras och förädlas under 2020.

Centrum för metodutveckling inom rättsmedicin

Att vara en expertmyndighet i rättskedjan ställer stora krav, inte minst avseende kunskapen hos myndighetens experter, som förväntas vara uppdaterade på den forskning som bedrivs inom samtliga kunskapsområden. Detta förutsätter fortlöpande omvärldsbevakning, analys och sammanställning av kunskap. Under 2019 har ett arbete påbörjats med att inrätta ett centrum för metodutveckling (CMU) inom avdelningen för rättsmedicin. CMU:s huvudsakliga uppgift är att utarbeta kunskapsöversikter med tillhörande slutsatser, som väntas bidra till en mer välgrundad kunskapsuppbyggnad och än mer enhetliga bedömningar. Som aktuella exempel kan nämnas tolkningen av fynd vid misstänkt spädbarnsmisshandel och medicinska åldersbedömningar. Centrumet väntas vara inrättat och bemannat under första halvan av 2020.

Nya rättsgenetiska frågeställningar

Polismyndigheten har efterfrågat möjligheter att utföra rättsgenetiska släktforskningsundersökningar. Inom ramen för den rättsgenetiska identifieringsverksamheten har en metod tagits fram för ändamålet. Utifrån prov från en oidentifierad person tas en DNA-profil bestående av ett stort antal DNA-markörer fram. Uppdragsgivaren använder sedan DNA-profilen för att söka efter släktingar till den oidentifierade i släktforskningsdatabaser. Det första ärendet från Polismyndigheten besvarades våren 2019.

Ny släktforskningsmetod implementerades för identifiering av avlidna.

Vid Polismyndighetens Nationellt forensiskt centrum pågår ett pilotprojekt för att utreda möjligheten att utföra motsvarande släktforskningsundersökningar utifrån spårprover. Den rättsgenetiska enheten medverkar där som underleverantör för det laborativa arbetet och den bearbetning av stora mängder data som krävs i samband med fastställande av den utökade DNA-profilen.

Inom ämnesområdet artbestämning har metoden, fram till nu, endast kunnat identifiera den mest dominerande arten i provet. Frågeställningar kring blandbilder av flera olika arter har därför inte kunnat besvaras. Utveckling av metoder avseende artfrågeställningar har pågått under året. Arbetet har resulterat i en metod som kan ge svar på frågeställningar om vilken eller vilka arter som finns i provet. Utöver de däggdjur som tidigare ingick i metoden kan nu även fler ryggradsdjur detekteras. Metoden ska implementeras 2020. Frågeställningar kring artbestämning efterfrågas främst av Polismyndigheten vid misstanke om jaktbrott och tidelag eller från de rättsmedicinska enheterna då man inte kan fastställa om en vävnad är human eller inte.

Nya instrument inom rättskemiska verksamheten

Att driftsäkra och effektivisera analysmetoder är ett kontinuerligt arbete i verksamheten. Här redovisas ett urval av utbyte av instrument samt metodutvecklingar under 2019 inom den rättskemiska verksamheten.

Ett nytt instrument för analys av amfetamin i blod och urin har införskaffats för att ersätta två äldre instrument. Genom metodomläggningen minskar bland annat risken för driftstopp. Vidare har ett nytt instrument för screening av läkemedel och droger i obduktionsärenden köpts in för att ersätta äldre instrument. Metodomläggningen, som görs 2020 och 2021, kommer att möjliggöra säkrare identifiering och färre onödiga verifieringar.

Under året har även ny screeningmetod för anabola androgena steroider i urin utvecklats och driftsatts och analysmetod för opiater i urin har lagts över på annan analysteknik. De förändrade metoderna är mindre resurskrävande och leder till bättre arbetsmiljö genom att användning av ogynnsamma kemikalier tagits bort.

Miljö

Under 2019 har myndigheten fortsatt att arbeta för att minska sin direkta och indirekta miljöpåverkan. Insatser har genomförts både på central och lokal nivå. Insatserna har bidragit till att myndighetens ranking vid inrapportering till Naturvårdsverket har kunnat bibehållas på en hög nivå. Under året har en miljömanual och miljöguide fastställts och kommunicerats till medarbetarna via intranätet. Miljösamordnaren har tillsammans med miljöombuden fortsatt med arbetet att förbättra miljöledningssystemet. Detta har under året resulterat i en uppdatering av myndighetens miljöpolicy, en ny rese- och mötespolicy och en rutin vid ny- och ombyggnation av lokaler har kunnat fastställas. I två upphandlingar har ytterligare miljökrav kunnat ställas i syfte att minska myndighetens miljöpåverkan. RMV har också med hjälp av en extern konsult påbörjat en uppdatering av den miljöutredning som genomfördes 2017. Utbildningsinsatser har genomförts på två enheter. En revision av ledningssystemet för miljö har genomförts.

Upphandling för paketering och lagerhållning av provtagningsset har genomförts 2019. Provtagningsasken kan materialåtervinnas i sin helhet och återanvändas i tre cykler, vilket innebär en minskad miljöpåverkan.

Lokalförsörjning

Under 2018 påbörjades ett arbete med att ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan med målsättning att RMV:s lokaler ska vara ändamålsenliga, kostnadseffektiva och långsiktigt användbara i en föränderlig verksamhet. Lokalförsörjningsplanen 2019 - 2036 beslutades i början av 2019 och utgör grunden för det fortsatta arbetet med lokalförsörjning.

Under 2018 påbörjades projektering för byggnation av nya lokaler för två av myndighetens enheter, den rättspsykiatriska enheten i Göteborg och den rättsmedicinska enheten i Umeå. Arbetet har fortsatt under 2019. I Umeå har en avsiktsförklaring om att förhyra lokalerna i 20 år skrivits med hyresvärden. Bygget påbörjades under våren 2019.

Snabbare lagföring

Enligt särskilda regeringsbeslut bedriver RMV tillsammans med andra myndigheter inom rättsväsendet en försöksverksamhet som ska leda till snabbare lagföring av brott. Brott som kan omfattas av försöket är exempelvis ringa narkotikabrott och rattfylleri. Handläggningstiden för analyser i dessa ärenden är i genomsnitt sex dagar. För RMV kommer utökningen av försöksverksamheten till fler geografiska områden innebära att en betydligt större mängd ärenden behöver hanteras med förtur. En översyn av arbetsrutiner och flöden har påbörjats för att möta upp den kommande utökningen. Analysmetoder för substanser som är vanligt förekommande effektiviseras och driftsäkras.

Rättsväsendets informationsförsörjning

Under 2019 fortsatte RMV:s arbete med informationsutbyten via rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Bland annat har ett nytt digitalt utbyte med Domstolsverket driftsatts under året. Cirka 97 procent av alla ärenden skickas digitalt via RIF eller andra typer av bilaterala datautbyten vilket ger effektivare administration, snabbare och säkrare informationsöverföring. Framöver planeras utökad informationsutbyte med framförallt Polismyndigheten. RIF-myndigheterna har i oktober 2019 redovisat en plan för gemensamma utvecklingsinsatser för 2020.

Jämställdhetsintegrering

Enligt regleringsbrevet för 2019 ska RMV redovisa resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vidtagits för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken.

RMV arbetar främst mot delmålen en jämn fördelning av makt och inflytande samt upphörande av mäns våld mot kvinnor. Myndighetens handlingsplan för jämställdhetsintegrering syftar till att skapa ett varaktigt och kontinuerligt jämställdhetsarbete och förhållningssätt inom myndighetens samtliga verksamhetsområden. Under året har RMV reviderat handlingsplanen samt fortsatt genomföra aktiviteter enligt planen.

2019 har handläggningstiderna för rättsintyg avseende män och kvinnor analyserats utan att någon nämnvärd skillnad mellan könen har kunnat identifieras. Under året har även språket i de rättspsykiatriska undersökningarna, handlagda vid enheten i Göteborg, granskats utifrån ett genusperspektiv. Granskningen visar att det finns

---

vissa skillnader i hur män och kvinnor beskrivs i undersökningarna men inget tyder på att skillnaderna i språket påverkat bedömningen av förekomsten av en allvarlig psykisk störning.

Sammanfattningsvis har myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering ökat medvetenheten om utmaningar beträffande jämställdhetsintegrering och skapat förutsättningar för fortsatt utveckling inom detta område.

Moderna beredskapsjobb och praktikplatser

RMV har i likhet med andra myndigheter ett uppdrag att erbjuda praktikplats till nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning. 2019 har myndigheten totalt haft tre praktikanter som fått praktik genom att arbeta med administration och övriga arbetsuppgifter vid huvudkontoret. RMV har också haft två personer anställda i moderna beredskapsjobb.

Kostnader och intäkter per verksamhetsområde

Rättsmedicinalverkets totala kostnader har 2019 ökat med fem procent eller cirka 28 miljoner kronor jämfört med föregående år (tabell 27).

Den största ökningen av kostnaderna återfinns inom rättspsykiatri och förklaras av ökade kostnader för personal till följd av ett utökat ärendeflöde.

Ökningen av kostnaderna inom rättskemi utgörs främst av personalkostnader beroende på fler inkomna analysärenden från rättsmedicin.

Tabell 27. Redovisning av kostnader per verksamhetsområde (andel i procent)¹

Verksamhetsområde	2017		2018		2019	
	tkr	andel	tkr	andel	tkr	andel
Rättspsykiatri	195 537	35	207 371	38	224 726	39
Rättsmedicin	234 877	42	202 063	37	206 208	36
Rättskemi	108 202	19	115 460	21	122 216	21
Rättsgenetik	25 662	5	27 806	5	27 372	5
Totalt	564 278	100	552 700	100	580 523	100

¹ Verksgemensamma kostnader, 75 940 tkr år 2019, har fördelats per verksamhetsområde i relation till personalkostnaderna.

Som en följd av ökade kostnader inom främst anslagsfinansierade verksamheter ökade anslagsintäkterna under 2019 (tabell 28). Sammantaget ökade anslagsintäkterna med cirka 25 miljoner kronor.

Tabell 28. Redovisning av anslagsintäkter per verksamhetsområde (andel i procent)¹

Verksamhetsområde	2017		2018		2019	
	tkr	andel	tkr	andel	tkr	andel
Rättspsykiatri	193 440	47	205 989	48	221 946	49
Rättsmedicin	172 477	42	169 066	40	174 683	39
Rättskemi	41 799	10	45 244	11	47 334	11
Rättsgenetik	4 040	1	4 725	1	6 472	1
Totalt	411 756	100	425 024	100	450 436	100

¹ Verksgemensamma anslagsintäkter, 58 881 tkr år 2019, har fördelats per verksamhetsområde (ej rättsgenetik) i relation till personalkostnaderna.

Även intäkterna utöver anslaget har ökat sedan 2018 (tabell 29).

Tabell 29. Redovisning av intäkter exklusive anslagsintäkter per verksamhetsområde (andel i procent)¹

Verksamhetsområde	2017		2018		2019	
	tkr	andel	tkr	andel	tkr	andel
Rättspsykiatri	2 156	1	1 382	1	2 779	2
Rättsmedicin ²	73 521	44	28 037	23	27 584	21
Rättskemi	68 849	42	67 728	55	80 423	62
Rättsgenetik	20 743	13	25 122	21	19 224	15
Totalt Gem	165 268	100	122 269	100	130 010	100

¹ Verksgegemsamma intäkter, 188 tkr år 2019, har fördelats per verksamhetsområde i relation till personalkostnaderna.

² Det höga beloppet inom rättsmedicin år 2017 beror på en mycket hög inströmning av ärenden inom det avgiftsbelagda området medicinsk åldersbedömning, cirka 51,2 miljoner kronor. Under år 2018 var motsvarande intäkt cirka 3,3 miljoner kronor och år 2019 cirka 2,1 miljoner kronor.

Inom rättskemi beror ökningen på att antalet ärenden ökat med tre procent och reserande ökning på grund av att en ny prissättningsmodell införts. Inom rättsgenetiken beror minskningen främst på en minskad efterfrågan från Migrationsverket.

Tabell 30. Utfall för RMV:s uppdragsfinansierade resultatområden 2017 - 2019 (tkr)

Verksamhet	Ack över-/underskott t.o.m. 2017	Över-/underskott 2018	Budgeterade intäkter 2019 ¹	Intäkter 2019	Budgeterade kostnader 2019 ¹	Kostnader 2019	Budgeterat resultat 2019 ¹	Resultat 2019	Utgående ack över-/underskott 2019
Rättsgenetik	5 374	1 853	20 000	19 211	20 500	20 946	-500	-1 735	5 492
Rättskemi	6 769	-2 291	69 000	78 335	69 000	72 735	0	5 600	10 077
Rättsintyg	1 198	-125	22 000	21 432	22 000	22 196	0	-764	310
Medicinsk åldersbedömning	10 339	-4 844	9 000	2 146	11 000	5 324	-2 000	-3 178	2 316
Totalt	23 680	-5 407	120 000	121 124	122 500	121 201	-2 500	-77	18 195

¹ Enligt regleringsbrev för 2019.

Intäkterna inom rättsgenetik har minskat med 5 942 tkr eller 24 procent. Det förklaras främst av minskat antal ärenden från Migrationsverket.

Inom rättskemi har intäkterna ökat med 12 656 tkr eller 19 procent jämfört med föregående år. Det förklaras av en ökning av ärenden (3 procent) samt införandet av en ny prissättningsmodell.

Det positiva ackumulerade överskottet inom medicinsk åldersbedömning år 2017 berodde på för stor periodiserad intäkt år 2017 vilket också påverkade nettointäkterna 2018.

Finansiell redovisning

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram hos Riksgäldskontoret					
- beviljad i regleringsbrevet	100 000	110 000	104 000	110 000	120 000
- utnyttjad	59 082	58 525	59 693	62 218	71 289
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
- beviljad i regleringsbrevet	21 000	21 000	20 000	20 000	19 000
- maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto hos Riksgäldskontoret					
- ränteintäkter	0	0	0	0	0
- räntekostnader	162	338	300	343	367
Avgiftsintäkter som disponeras					
- budget i regleringsbrevet	120 000	108 500	110 000	102 000	94 500
- utfall	127 941	119 910	162 916	103 571	106 434
Anslagskredit					
4:1:8 ap.1 Rättsmedicinalverket					
- beviljad i regleringsbrevet	12 875	12 758	12 540	12 018	11 130
- utnyttjad kredit	10 675	0	0	0	0
Anslag					
- anslagssparande 4:1:8 ap.1	0	11 371	17 782	22 249	20 321
Personal under året¹					
- antalet årsarbetskrafter ¹	459	439	428	412	484
- medelantalet anställda	508	483	467	464	443
Driftkostnader					
Per årsarbetskraft ²	1 224	1 219	1 277	1 196	958
Kapitalförändring					
- balanserad kapitalförändring	18 273	23 681	10 935	24 405	35 853
- årets kapitalförändring	-77	-5 407	12 746	-13 470	-11 447

¹ Antalet årsarbetskrafter 2015 inkluderar även anställda med timersättning, motsvarande 74 årsarbetskrafter. Fr.o.m. 2016 är antalet årsarbetskrafter beräknade enligt Arbetsgivarverkets beräkningsgrund (utan anställda med ersättning).

² I likhet med not 1 är redovisad kostnad 2016 inte direkt jämförbar med år 2015.

Resultaträkning

Belopp i tkr	2019	2018
VERKSAMHETENS INTÄKTER		
Intäkter av anslag (not 1)	450 436	425 024
Intäkter av avgifter och andra ersättningar (not 2)	127 941	119 910
Intäkter av bidrag (not 3)	1 907	1 980
Finansiella intäkter (not 4)	161	379
SUMMA	580 446	547 293
VERKSAMHETENS KOSTNADER		
Kostnader för personal (not 5)	-399 284	-372 014
Kostnader för lokaler	-71 496	-68 773
Övriga driftskostnader (not 6)	-91 248	-94 066
Finansiella kostnader (not 7)	-192	-376
Avskrivningar och nedskrivningar	-18 302	-17 471
Summa	-580 523	-552 700
VERKSAMHETSUTFALL	-77	-5 407
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING (not 8)	-77	-5 407

Balansräkning

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR		
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (not 9)		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	3 344	4 105
	3 344	4 105
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (not 9)		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21 835	22 686
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	33 697	34 617
Pågående nyanläggningar	6 243	293
	61 774	57 596
KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
Kundfordringar	2 553	3 035
Fordringar hos andra myndigheter (not 10)	24 069	19 356
Övriga kortfristiga fordringar (not 11)	541	215
	27 163	22 606
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
Förutbetalda kostnader (not 12)	21 371	18 870
Övriga upplupna intäkter (not 13)	-	1 151
	21 371	20 021
AVRÄKNING MED STATSVERKET		
Avräkning med statsverket (not 14)	11 051	-10 216
	11 051	-10 216
KASSA OCH BANK		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret (not 15)	39 404	73 154
Kassa och bank	35	35
	39 439	73 189
SUMMA TILLGÅNGAR	164 142	167 300

Balansräkning forts. Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
KAPITAL OCH SKULDER		
MYNDIGHETSKAPITAL (not 16)		
Statskapital	525	525
Balanserad kapitalförändring (not 17)	18 273	23 681
Kapitalförändring enligt resultaträkningen (not 8)	-77	-5 407
	18 722	18 799
AVSÄTTNINGAR (not 18)		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 880	844
Övriga avsättningar	5 072	4 411
	6 951	5 255
SKULDER M.M.		
Lån i Riksgäldskontoret (not 19)	59 082	58 525
Kortfristiga skulder till andra myndigheter (not 20)	11 437	10 902
Leverantörsskulder	14 541	22 305
Övriga kortfristiga skulder (not 21)	6 584	6 010
	91 643	97 742
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
Upplupna kostnader (not 22)	44 700	43 567
Oförbrukade bidrag (not 23)	2 051	1 938
Övriga förutbetalda intäkter	75	-
	46 826	45 505
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER	164 142	167 300

Ansvarsförbindelser:

Statliga garantier för lån och krediter – inga

Övriga ansvarsförbindelser – inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag Belopp i tkr							
Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Netto-utgifter	Utgående överföringsbelopp
04 01 008 Rättsmedicinalverket, ramanslag	11 371	429 169	-	-	440 540	-451 215	-10 675

Finansiella villkor

Myndigheten disponerar ett anslagssparande respektive anslagskredit om 12 875 tkr (3 procent av årets tilldelning enligt regleringsbrev).

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Rättsmedicinalverkets redovisning följer god redovisningssed såsom den kommer till uttryck i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Brytdag enligt föreskrifterna till 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring är 2020-01-03.

I den finansiella redovisningen är beloppen avrundade till närmaste hela tusental kronor vilket kan medföra vissa summeringsdifferenser.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgångar avser Rättsmedicinalverket en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, till exempel tekniska anläggningar, maskiner, inventarier och transportmedel. Tillgångens anskaffningsvärde ska uppgå till ett belopp av minst 23 tkr och ha en ekonomisk livslängd på minst tre år. För immateriella anläggningstillgångar ska anskaffningsvärdet uppgå till 100 tkr.

I anskaffningsvärdet ingår kostnader för installation, transporter, tull och motsvarande. Tillämpad princip innebär att ett objekt som understiger det fastställda beloppet, men tillhör en fungerande enhet, läggs ihop med övriga objekt och betraktas som en tillgång. För inköp av möbler och inredning ska totalt belopp per inköpstillfälle överstiga 100 tkr, om varje objekt var för sig understiger 23 tkr, för att klassas som tillgång.

De olika tillgångarnas ekonomiska livslängd är klassade enligt följande:

Anläggningsgrupp	Avskrivningstid, år
Immateriella tillgångar	3-5
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3-20
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3-10
Datorer och kringutrustning	3-5
Transportmedel	3-10
Övriga inventarier	3-20
Konst	Ej avskrivning

Rättsmedicinalverket har undantagit vissa typer av tillgångar från tillgångsredovisning. Det gäller inventarier som utsätts för hårt slitage och bedöms ha en livslängd

understigande tre år såsom datorer, mobiltelefoner, arbetsstolar samt möbler till rättspsykiatrins vårdavdelningar.

Rättsmedicinalverket tillämpar planenlig linjär avskrivning.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp de förväntas inflyta med. Skulder har värderats till nominellt belopp.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 50 tkr.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron motsvarade 4,6 procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden och har minskat sedan föregående år. Andelen långtids-sjukfrånvaro i förhållande till total sjukfrånvaro har minskat något. För samtliga ålderskategorier har sjukfrånvaron minskat från föregående år och för anställda yngre än 30 år är sjukfrånvaron den lägsta på fyra år.

Myndigheten har vidtagit olika åtgärder för att förebygga och minska sjukfrånvaron. Främst har detta skett genom det systematiska arbetsmiljöarbetet och ett aktivt rehabiliteringsarbete. Arbetsuppgifter har också anpassats för medarbetare i samband med förebyggande rehabilitering.

Sjukfrånvaro från sammanlagd ordinarie arbetstid (procent)

	2017	2018	2019
Total sjukfrånvaro	4,5	5,1	4,6
Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i förhållande till total sjukfrånvaro	58,9	59,1	58,9
Kvinnor	5,7	5,6	5,0
Män	2,4	4,1	3,8
Anställda yngre än 30 år	3,5	2,8	1,6
Anställda 30-49 år	4,0	4,9	4,2
Anställda 50 år och äldre	5,4	5,8	5,7

Redovisning av anställdas sjukfrånvaro enligt 7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Ersättningar och andra förmåner

Råds- och styrelseuppdrag i andra statliga myndigheter eller aktiebolag.

Ledande befattningshavare	Utbetald ersättning i kronor
Lars Werkström, GD, Inga andra uppdrag	1 305 308

Insynsråd	Utbetald ersättning i kronor
Lisbeth Johansson, Inga andra uppdrag	1 500
Mikael Cederbratt, Inga andra uppdrag	0
Catarina Barketorp, Inga andra uppdrag	1 500
Sanne Lennström, Inga andra uppdrag	0
Måns Rosén, Inga andra uppdrag	1 500
Stefan Einhorn Ledamot i Kommittén för teknologisk innovation och etik (KOMET)	0

Beloppet avser vid Rättsmedicinalverket utbetald lön och andra ersättningar för hela 2019. Andra förmåner eller framtida åtaganden har inte utgått.

Noter

Belopp i tkr

Not 1. Intäkter av anslag	2019	2018
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	450 436	425 024
Nettoutgifter enligt anslagsredovisningen	-451 215	-426 446
Skillnad	-779	-1 421

Skillnaden mellan intäkter av anslag i resultaträkningen och nettoutgifter i anslagsredovisningen förklaras av anslagsavräkning av uttagna semesterdagar intjänade t.o.m. 2008 enligt övergångsbestämmelsen till anslagsförordningen (2011:223).

Belopp i tkr

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen		
Konsulttjänster	4 735	3 487
Utbildning och konferenser	1 909	462
Uthyrning lokaler och utrustning	63	63
Forskningsuppdrag	-	53
Övriga intäkter	-	6
	6 707	4 071
Intäkter av uppdragsverksamhet		
Rättskemi	78 187	65 531
Rättsintyg	21 432	21 832
Rättsgenetik	19 155	25 097
Medicinsk åldersbedömning	2 146	3 250
	120 920	115 710
Övriga intäkter		
Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	59	-
Icke statliga medel enligt 6 kap. 1 § Kapitalförsörjningsförordningen	4	-
Övriga intäkter	253	130
	315	130
Summa	127 941	119 910

Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen har ökat med 2 636 tkr eller 65 procent vilket delvis förklaras av intäkter från konferensen Nordisk Samverkan/Symposium (1 271 tkr).

Inom uppdragsverksamheten har intäkterna inom verksamhetsområde rättskemi ökat med 12 656 tkr eller 19 procent. Det förklaras av en ökning av ärenden (3 procent) samt införandet av en ny prissättningsmodell. Rättsgenetikens intäkter har minskat med 5 942 tkr eller 24 procent. Det förklaras främst av minskad efterfrågan från Migrationsverket.

Belopp i tkr

Not 3. Intäkter av bidrag	2019	2018
Sveriges kommuner och regioner (SKR)	1 117	1 063
Statliga myndigheter	790	912
Övriga företag och organisationer	-	4
Summa	1 907	1 980

Belopp i tkr

Not 4. Finansiella intäkter	2019	2018
Riksgäldskontoret – ränta på avistalån	153	302
Riksgäldskontoret – ränta återföring anslag	-	7
SPV - ränta	-	67
Övriga ränteintäkter	8	3
Summa	161	379

Belopp i tkr

Not 5. Kostnader för personal	2019	2018
Lönekostnader anställda	258 513	243 625
Lönekostnader ej anställda	32	58
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	133 405	120 099
Övriga kostnader för personal	7 335	8 232
Summa	399 284	372 014

Lönekostnader för anställda har ökat med 14 785 tkr eller 6 procent, vilket delvis förklaras av att årsarbetskrafterna har ökat med 5 procent. Kostnader för pensioner har ökat eftersom pensionspremierna har ökat samt att större avsättningar för deltidspensioner har gjorts.

Belopp i tkr

Not 6. Övriga driftskostnader	2019	2018
Inköp av tjänster	52 422	54 569
Inköp av varor	33 115	33 456
Resekostnader	5 448	5 903
Övriga driftskostnader	262	138
Summa	91 248	94 066

Driftskostnaderna har minskat med 2 819 tkr eller 4 procent, vilket delvis förklaras av att utfallet för köpta tjänster är lägre. Under året har t ex konsulter ersatts med egen personal.

Belopp i tkr

Not 7. Finansiella kostnader	2019	2018
Räntekonto i Riksgäldskontoret	162	338
Övriga finansiella kostnader	30	38
Summa	192	376

Belopp i tkr

Not 8. Årets kapitalförändring	2019	2018
Årets resultat Rättsgenetik	-1 735	1 853
Årets resultat Rättskemi	5 600	-2 291
Årets resultat Rättsintyg	-764	-125
Årets resultat Medicinsk åldersbedömning	-3 178	-4 844
Summa	-77	-5 407

Belopp i tkr

Not 9. Anläggningstillgångar	2019-12-31	2018-12-31
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Anskaffning IB	11 347	9 636
Årets anskaffning	352	1 712
Utrangering	-595	-
Anskaffningsvärde UB	11 104	11 347
Avskrivningar IB	-7 242	-6 232
Årets avskrivningar	-1 113	-1 011
Utrangering	595	-
Avskrivningar UB	-7 760	-7 242
Bokfört värde	3 344	4 105

Forts. Not 9.	2019-12-31	2018-12-31
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffning IB	54 360	46 976
Årets anskaffning	2 761	7 384
Anskaffningsvärde UB	57 121	54 360
Avskrivningar IB	-31 674	-28 583
Årets avskrivningar	-3 612	-3 091
Avskrivningar UB	-35 287	-31 674
Bokfört värde	21 835	22 686
Maskiner, inventarier, installationer m m		
Anskaffning IB	147 067	143 754
Årets anskaffning	12 996	6 221
Utrangering	-12 565	-2 908
Anskaffningsvärde UB	147 499	147 067
Avskrivningar IB	-112 450	-101 989
Årets avskrivningar	-13 578	-13 369
Utrangering	12 226	2 908
Avskrivningar UB	-113 802	-112 450
Bokfört värde	33 697	34 617
Pågående nyanläggningar		
Anskaffning IB	293	-
Årets anskaffning	5 950	293
Anskaffningsvärde UB	6 243	293
Bokfört värde	6 243	293

Försäljningar av materiella anläggningstillgångar har gjorts till ett värde av 456 tkr och har resulterat i reavinster om 117 tkr.

Jämförelsesiffrorna för 2018 avseende maskiner, inventarier, installationer m.m. har korrigerats med 313 tkr gällande utrangering. Beloppet påverkar både anskaffningsvärde och avskrivningar men restvärdet är oförändrat.

Belopp i tkr

Not 10. Fordringar hos andra myndigheter	2019-12-31	2018-12-31
Kundfordringar	17 459	13 922
Momsfordringar	6 609	5 375
Övriga statliga fordringar	-	59
Summa	24 069	19 356

Belopp i tkr

Not 11. Övriga kortfristiga fordringar	2019-12-31	2018-12-31
Fordringar hos leverantörer	522	195
Fordringar hos anställda	19	20
Summa	541	215

Belopp i tkr

Not 12. Förutbetalda kostnader	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	16 021	14 320
Förutbetalda kostnader avseende serviceavtal och licenser	5 150	4 362
Övriga förutbetalda kostnader	200	188
Summa	21 371	18 870

Belopp i tkr

Not 13. Övriga upplupna intäkter	2019-12-31	2018-12-31
Migrationsverket	-	995
Övriga upplupna intäkter	-	156
Summa	-	1 151

Belopp i tkr

Not 14. Avräkning med statsverket	2019-12-31	2018-12-31
ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans	-11 371	-17 782
Redovisat mot anslag 04:01:008 Rättsmedicinalverket	451 215	426 446
Anslagsmedel som tillförs räntekonto	-429 169	-425 276
Återbetalning av anslagsmedel	-	5 242
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	10 675	-11 371
FORDRAN AVSEENDE SEMESTERLÖNESKULD SOM INTE HAR REDOVISATS MOT ANSLAG		
Ingående balans	1 155	2 576
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-779	-1 421
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	376	1 155
Summa	11 051	-10 216

Belopp i tkr

Not 15. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2019-12-31	2018-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	39 404	73 154
Beviljad kredit	21 000	21 000
Krediterna har inte utnyttjats under året.		

Belopp i tkr

Not 16. Specifikation av myndighetskapitalet				
	Statskapital	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	SUMMA
Utgående balans 2018	525	23 681	-5 407	18 799
Ingående balans 2019	525	23 681	-5 407	18 799
Föreg. års kapitalförändring	-	-5 407	5 407	0
Årets kapitalförändring	-	-	-77	-77
Summa årets förändring	-	-5 407	5 330	-77
Utgående balans 2019	525	18 273	-77	18 722

Belopp i tkr

Not 17. Balanserad kapitalförändring	2019-12-31	2018-12-31
Akkumulerat resultat tom föregående räkenskapsår Rättsgenetik	7 226	5 373
Akkumulerat resultat tom föregående räkenskapsår Rättskemi	4 479	6 770
Akkumulerat resultat tom föregående räkenskapsår Rättsintyg	1 074	1 198
Akkumulerat resultat tom föregående räkenskapsår Medicinsk åldersbedömning	5 494	10 339
Summa	18 273	23 681

Belopp i tkr

Not 18. Avsättningar	2019-12-31	2018-12-31
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående balans	844	741
Årets pensionskostnad	1 405	345
Årets pensionsutbetalningar	-369	-243
Utgående balans	1 880	844
Övriga avsättningar		
<i>Lokalt omställningsarbete</i>		
Ingående balans	4 411	4 110
Avsatt under året	773	719
Utbetalat under året	-112	-417
Utgående balans	5 072	4 411
Summa	6 951	5 255

Bedömning görs att 500 tkr kommer att förbrukas under kommande räkenskapsår.

Belopp i tkr

Not 19. Lån i Riksgäldskontoret	2019-12-31	2018-12-31
Ingående balans	58 525	59 693
Under året nyupptagna lån	18 359	16 337
Årets amorteringar	-17 803	-17 505
Summa	59 082	58 525
Av regeringen beviljad låneram	100 000	110 000

Belopp i tkr

Not 20. Kortfristiga kulder till andra myndigheter	2019-12-31	2018-12-31
Skatteverket, arbetsgivaravgifter	6 593	6 159
Leverantörsskulder mm till andra myndigheter	4 096	3 982
Skatteverket, momsskuld	748	761
Summa	11 437	10 902

Belopp i tkr

Not 21. Övriga kortfristiga skulder	2019-12-31	2018-12-31
Innehållen skatt för egen personal	6 456	5 998
Övriga kortfristiga skulder	128	12
Summa	6 584	6 010

Belopp i tkr

Not 22. Upplupna kostnader	2019-12-31	2018-12-31
Upplupen semesterlöneskuld inkl sociala avgifter	30 223	30 688
Upplupen löneskuld inkl sociala avgifter	12 536	10 451
Övriga upplupna kostnader	1 941	2 428
Summa	44 700	43 567

Belopp i tkr

Not 23. Oförbrukade bidrag	2019-12-31	2018-12-31
Statliga	-	75
Utomstatliga	2 051	1 863
Summa	2 051	1 938

Det oförbrukade bidraget består av medel från Sveriges kommuner och regioner (SKR) för ett samarbete gällande vävnadsdonation.

Tabell- och figurförteckningar

Tabellförteckning

Tabell 1. Antal expedierade rättsgenetiska ärenden per beställare och ämnesområde	9
Tabell 2. Antal expedierade rättsgenetiska ärenden samt antal analyserade prov per ämnesområde och ärendetyp.	9
Tabell 3. Handläggningstid för expedierade rättsgenetiska ärenden	10
Tabell 4. Kostnad per prestationstyp i kronor	10
Tabell 5. Antal expedierade rättskemiska ärenden	11
Tabell 6. Antal expedierade rättskemiska ärenden, uppdelade på kvinnor och män	12
Tabell 7. Handläggningstid för expedierade rättskemiska ärenden	13
Tabell 8. Handläggningstid för expedierade rättskemiska ärenden, uppdelade på kvinnor och män	14
Tabell 9. Kostnad per prestationstyp i kronor	15
Tabell 10. Antal expedierade utlåtanden efter rättsmedicinska undersökningar	18
Tabell 11. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för expedierade rättsmedicinska obduktioner per enhet	20
Tabell 12. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för expedierade rättsmedicinska obduktioner, fördelat på kvinnor och män	20
Tabell 13. Antal expedierade rättsintyg uppdelat på kroppsundersökningar respektive yttranden	22
Tabell 14. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för kroppsundersökningar och yttranden, fördelat på anställda respektive FD-läkare	23
Tabell 15. Handläggningstid, antal dagar i genomsnitt och i median, för kroppsundersökningar och yttranden, fördelat på kvinnor och män	24
Tabell 16. Antal inkomna begäran samt antal expedierade utlåtanden gällande medicinska åldersbedömningar i asylärenden	25
Tabell 17. Antal inkomna begäran samt antal expedierade utlåtanden gällande medicinska åldersbedömningar i brottmål	26
Tabell 18. Fördelning av möjliga svar i rättsmedicinska utlåtanden om ålder som utfärdats i ärenden om uppehållstillstånd	26
Tabell 19. Kostnad per prestationstyp i kronor	30
Tabell 20. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar (RPU)	32
Tabell 21. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar där lagstadgade tidsgränser har överskridits samt antal och andel (%) fall med anstånd.	35

Tabell 22. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar med förfrågningar från domstolarna	36
Tabell 23. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar med bedömning av APS i expedierade utlåtanden	37
Tabell 24. Antal expedierade §7-intyg	38
Tabell 25. Kostnad per prestationstyp i kronor	40
Tabell 26. Antal rapporter om hot- och våldsinceder vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna	44
Tabell 27. Redovisning av kostnader per verksamhetsområde (andel i procent)	56
Tabell 28. Redovisning av anslagsintäkter per verksamhetsområde (andel i procent)	56
Tabell 29. Redovisning av intäkter exklusive anslagsintäkter per verksamhetsområde (andel i procent)	57
Tabell 30. Utfall för RMV:s uppdragsfinansierade resultatområden 2017 - 2019 (tkr)	57

Figurförteckning

Figur 1. Antal förrättade rättsmedicinska obduktioner	17
Figur 2. Antal expedierade utlåtanden efter rättsmedicinska obduktioner uppdelat på kvinnor och män	18
Figur 3. Dödssätt - antal och andel av samtliga expedierade rättsmedicinska obduktioner	19
Figur 4. Dödssätt – andel av samtliga expedierade rättsmedicinska obduktioner, uppdelat på kvinnor och män	19
Figur 5. Antal expedierade rättsintyg - kroppsundersökningar samt yttranden utförda på gärningspersoner respektive målsägande, uppdelat på kvinnor, män och okänt	23
Figur 6. Antal donationsärenden och antal tillvaratagna vävnader	30
Figur 7. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på män och kvinnor	33
Figur 8. Antal expedierade § 7-intyg, andel § 7-intyg med förslag om RPU samt andel RPU:er där den undersökta personen bedömdes ha en APS vid gärningen, 2009–2019	39

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 21 februari 2020

Lars Werkström

GENERALDIREKTÖR

